

Nedsättning av arbetsgivar- avgifter för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden (ingångsavdrag)

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Författningstext	5
2.1	Förslag till lag om godkännande för ingångsavdrag	5
2.2	Förslag till förordning om godkännande för ingångsavdrag.....	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	9
2.4	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	10
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	11
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	13
2.7	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	14
2.8	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	15
2.9	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	16
2.10	Förslag till förordning om ändring i utlänningsdataförordningen (2016:30)	19
3	Bakgrund och gällande rätt	20
3.1	Socialavgifter och allmän löneavgift.....	20
3.2	Finansiering av trygghetssystemen.....	21
3.3	Betalning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift.....	22
3.4	Nedsättning av socialavgifter	22
4	Ingångsavdrag	24
4.1	Ett ingångsavdrag införs.....	24
4.2	Godkännande för ingångsavdrag	26
4.3	Förutsättningar för godkännande för ingångsavdrag	27
4.4	Definition och beräkning av ingångsavdragsgrundande inkomst	30
4.5	Förfarandet vid godkännande för ingångsavdrag	32
4.6	Upphörande av godkännande för ingångsavdrag	34
4.7	Förfarandet vid upphörande av godkännande för ingångsavdrag.....	37
4.8	Överklagande	38
4.9	Ingångsavdragets förhållande till andra nedsättningar av arbetsgivaravgifter.....	39
4.10	Ingångsavdragets förhållande till arbetsmarknadsstöd	40

4.11	Skatteverket ska ges tillgång till vissa uppgifter hos Migrationsverket i ärenden om godkännande för ingångsavdrag.....	43
4.12	Sekretess och lagen om godkännande för ingångsavdrag.....	47
4.12.1	Sekretess i ärenden om godkännande för ingångsavdrag.....	47
4.12.2	Sekretessfrågor med anledning av Skatteverkets direktåtkomst till uppgifter hos Migrationsverket	51
4.13	Personuppgiftsbehandling	54
4.14	Den föreslagna lagen om godkännande för ingångsavdrags förenlighet med EU-rätten	58
4.15	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	59
5	Konsekvensanalys.....	60
5.1	Syfte och alternativa lösningar	60
5.2	Offentligfinansiella effekter	60
5.3	Effekter för företagen	62
5.4	Effekter för sysselsättning	63
5.5	Effekter för enskilda	64
5.6	Fördelningseffekter.....	65
5.7	Effekter för jämställdheten	65
5.8	Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	66
5.9	Förslagets förenlighet med EU-rätten.....	66
5.10	Övriga effekter	67
6	Författningskommentar.....	67
6.1	Förslaget till lag om godkännande för ingångsavdrag	67
6.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	72
6.3	Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).....	72
6.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	73
6.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).....	74
6.6	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	75
6.7	Förslaget till lag om ändring av skatteförfarandelagen (2011:1244).....	76

1 Sammanfattning

Promemorian innehåller förslag om att ett s.k. ingångsavdrag ska införas. Ingångsavdraget innebär en nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det handlar bl.a. om unga personer som saknar högre utbildning och som ännu inte har etablerat sig på arbetsmarknaden. Det gäller också personer som är långtidsarbetslösa samt personer som under senare år kommit till Sverige som skyddsbehövande och som har uppehållstillstånd på den grunden. Även personer som fått uppehållstillstånd på anknytning till skyddsbehövande ingår i den grupp som anses stå långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet med nedsättningen är att personer i målgruppen ska bli attraktivare att anställa och att fler därmed ska komma i arbete.

Den föreslagna nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgift ska betalas på ersättningar upp till 23 500 kronor per kalendermånad och anställd. Nedsättningens storlek, tillsammans med inkomsttaket om 23 500 kronor per månad, innebär att arbetsgivaren med ingångsavdraget får en nedsättning med som mest cirka 5 000 kronor per månad och anställd.

Förslaget bygger på en sakpolitisk överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna. Förslaget aviserades i budgetpropositionen för 2020.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

2 Författningstext

2.1 Förslag till lag om godkännande för ingångsavdrag

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om godkännande för ingångsavdrag enligt 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen (2000:980).

2 § Med *ingångsavgdragsgrundande inkomst* avses summan av överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet minskad med skattepliktiga sociala förmåner enligt 59 kap. 13 § socialförsäkringsbalken och skattepliktiga utländska förmåner som ska samordnas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Godkännande för ingångsavdrag

3 § En person som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 65 år ska godkännas för ingångsavdrag om han eller hon

1. är folkbokförd i Sverige sedan minst fem kalenderår,
2. under de fem senaste kalenderåren inte haft en sammanlagd ingångsavgdragsgrundande inkomst överstigande 100 000 kronor, och
3. under de fem senaste kalenderåren inte haft ett sammanlagt överskott i inkomstslaget näringsverksamhet överstigande 20 000 kronor.

Den som redan har ett giltigt godkännande för ingångsavdrag får inte godkännas.

4 § Kravet i 3 § första stycket 1 på folkbokföring i Sverige sedan minst fem kalenderår gäller inte

1. folkbokförda som har uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716) och folkbokförda som har uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana,
2. EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare, med uppehållsrätt, och
3. svenska medborgare som sedan minst fem kalenderår har varit bosatta inom EES.

5 § Skatteverket ska en gång om året utan ansökan godkänna den som uppfyller villkoren i 3 § första stycket för ingångsavdrag och inte redan är godkänd.

I samband med att någon som omfattas av 4 § 1 folkbokförs i Sverige ska Skatteverket utan ansökan pröva om personen ska godkännas för ingångsavdrag.

6 § Den som vill bli godkänd för ingångsavdrag kan ansöka om detta hos Skatteverket.

Ansökan ska lämnas enligt fastställt formulär.

Beräkning av ingångsavgiftsgrundande inkomst

7 § Inkomsten enligt 3 § första stycket 2 ska beräknas utifrån beslut om slutlig skatt för respektive beskattningsår. Om det för det senaste beskattningsåret inte finns något beslut om slutlig skatt, ska i stället inkomsten beräknas utifrån de uppgifter som i arbetsgivardeklarationen har lämnats för betalningsmottagaren enligt 26 kap. 19 a och 19 b §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) och som finns tillgängliga för Skatteverket.

Inkomsten enligt 3 § första stycket 3 ska beräknas utifrån beslut om slutlig skatt för respektive beskattningsår.

8 § För de år en sådan EES-medborgare eller familjemedlem till EES-medborgare som avses i 4 § 2 inte varit bosatt i Sverige, ska i stället för vad som sägs i 3 § första stycket 2 och 3 om ingångsavgiftsgrundande inkomst gälla motsvarande inkomster som personen enligt beslut om slutlig skatt eller annat jämförligt beslut har haft i det land eller de länder där han eller hon har varit bosatt.

9 § För de år då en svensk medborgare inte varit bosatt i Sverige, ska i stället för vad som sägs i 3 § första stycket 2 och 3 om ingångsavgiftsgrundande inkomster gälla motsvarande inkomster som personen enligt beslut om slutlig skatt eller annat jämförligt beslut har haft i det land eller de länder där han eller hon har varit bosatt.

Upphörande av godkännande för ingångsavdrag

10 § Skatteverket ska besluta att ett godkännande för ingångsavdrag ska upphöra om den som godkännandet gäller för

1. har haft ingångsavgiftsgrundande inkomster över 5 000 kronor i månaden i 24 månader, eller

2. har haft ingångsavgiftsgrundande inkomster över 28 000 kronor i månaden i tre månader.

Ingångsavgiftsgrundande inkomster enligt första stycket ska beräknas utifrån de uppgifter som i arbetsgivardeklarationen för en viss månad har lämnats för betalningsmottagaren enligt 26 kap. 19 a och 19 b §§ skatteförfarandelagen (2011:1244). Vid beräkningen ska hänsyn endast tas till de uppgifter som lämnats till och med månaden efter den månad då uppgifterna senast skulle ha lämnats.

Ett beslut enligt första stycket gäller från månaden efter beslutet fattades.

11 § Beslut om att godkännande för ingångsavdrag har upphört får fattas utan att kommunikation enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) har skett.

12 § Ett godkännande för ingångsavdrag upphör utan beslut av Skatteverket

1. vid utgången av det femte kalenderåret efter beslutet om godkännandet, eller

2. vid utgången av det år den som är godkänd för ingångsavdrag fyller 65 år om det infaller tidigare.

Överklagande

13 § Beslut att avslå en ansökan om godkännande enligt 6 § och beslut om upphörande av godkännande enligt 10 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

14 § Beslut får endast överklagas av den som ansökt om godkännande för ingångsavdrag eller fått ett beslut om att ett godkännande för ingångsavdrag ska upphöra.

15 § Beslut överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets klaganden var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet. Om han eller hon inte var folkbokförd i Sverige, överklagas beslutet till den förvaltningsrätt inom vars domkrets beslutet först fattats.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

2. Skatteverket ska pröva om personer som vid ikraftträdandet omfattas av 4 § 1 ska godkännas för ingångsavdrag.

2.2 Förslag till förordning om godkännande för ingångsavdrag

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna förordning innehåller kompletterande bestämmelser till lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag.

2 § Skatteverket ska fastställa formulär för ansökan om godkännande för ingångsavdrag. I formuläret ska den sökande lämna alla uppgifter som är nödvändiga för Skatteverkets prövning av ansökan.

3 § Skatteverket ska utfärda intyg om godkännande för ingångsavdrag till den enskilde.

4 § När en persons godkännande för ingångsavdrag har upphört enligt 9 eller 11 § lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag ska Skatteverket underrätta de arbetsgivare som under någon av de tre senaste månaderna i arbetsgivardeklarationen redovisat ingångsavdrag för betalningsmottagaren enligt 26 kap. 19 a § första stycket 7 skatteförordnelse (2011:1244).

5 § Skatteverket har rätt att ta del av uppgifter som Migrationsverket behandlar enligt 11 § utlänningsdatalagen (2016:27) vid direktåtkomst enligt 19 § samma lag.

Migrationsverket ska på begäran av Skatteverket lämna ut sådana uppgifter till Skatteverket som anges i 13 § tredje stycket utlänningsdataförordningen (2016:30) och som Skatteverket behöver för handläggning enligt lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag.

Tillgången till uppgifter som avses i första stycket ska begränsas till det som varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

6 § Skatteverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag och denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Den som enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980) ska betala arbetsgivaravgifter ska för varje år betala allmän löneavgift. Löneavgiften beräknas på det underlag som gäller för arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen.

I underlaget enligt första stycket ska dock inte ingå

1. ersättning till sådana personer som avses i 2 kap. 27 § socialavgiftslagen, eller

2. sådan ersättning som avses i 2 kap. 28 § socialavgiftslagen. 2. sådan ersättning som avses i 2 kap. 28 *eller 28 a* § socialavgiftslagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

2. Lagen tillämpas på lön eller annan ersättning enligt 1 § som utges efter den 30 juni 2020.

¹ Senaste lydelse 2019:478.

2.4 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialavgiftslagen (2000:980)

dels att 2 kap. 29 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 28 a §, samt närmast före 2 kap. 28 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Ingångsavdrag

28 a §

På ersättning till personer som är godkända för ingångsavdrag enligt lagen (2020:000) om ingångsavdrag ska bara ålderspensionsavgiften betalas för den del av ersättningen som uppgår till högst 23 500 kronor per kalendermånad om den avgiftsskyldige begär det.

Första stycket gäller inte ersättning till personer som hos den avgiftsskyldige har ett sådant etableringsjobb som avses i förordningen (2020:000) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb.

29 §¹

Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna ska avdrag göras enligt 31 §, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling.

Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av första stycket inte avses sådan ersättning på vilken avgifter ska betalas enligt 27 eller 28 §.

Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av första stycket inte avses sådan ersättning på vilken avgifter ska betalas enligt 27, 28 eller 28 a §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

2. Den nya bestämmelsen i 2 kap. 28 a § tillämpas på ersättning som utges efter den 30 juni 2020.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

dels att 2 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 5 a §, och närmast före 2 kap. 5 a §, en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §¹

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,

2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,

3. registrering för skatter och avgifter,

4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,

5. bestämmande av skatter och avgifter,

6. underlag för fastighetstaxering,

7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,

8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,

9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,

10. yrkanden och grunder i ett ärende,

11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,

12. uppgifter som behövs vid hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,

13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, *och*

14. uppgifter om sjuklöne-kostnad.

13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete,

14. uppgifter om sjuklöne-kostnad, *och*

15. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavgifter.

¹ Senaste lydelse 2015:901.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

Arbetsgivares rätt att ta del av uppgifter om godkännande för ingångsavdrag

5 a §

Från databasen får uppgifter om huruvida en fysisk person innehar ett godkännande för ingångsavdrag enligt lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag lämnas ut till den fysiska personens arbetsgivare eller uppdragsgivare under nedan angivna omständigheter.

Uppgifter får lämnas ut om

1. arbetsgivaren eller uppdragsgivaren har begärt och beviljats ingångsavdrag för den fysiska personen enligt 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen (2000:980) under någon av de senaste tre månaderna, eller

2. den fysiska personen har gett sitt medgivande till att arbetsgivaren eller uppdragsgivaren får kontrollera godkännandet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska ett särskilt avdrag göras, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört i näringsverksamhet vid ett fast driftställe i stödområdet eller för arbete i annan verksamhet som bedrivs av en ideell förening eller en stiftelse, vid en sådan plats i stödområdet som motsvarar ett fast driftställe. Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av denna lag inte avses sådan ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift ska betalas enligt 2 kap. 27 eller 28 § socialavgiftslagen (2000:980).

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska ett särskilt avdrag göras, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört i näringsverksamhet vid ett fast driftställe i stödområdet eller för arbete i annan verksamhet som bedrivs av en ideell förening eller en stiftelse, vid en sådan plats i stödområdet som motsvarar ett fast driftställe. Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av denna lag inte avses sådan ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift ska betalas enligt 2 kap. 27, 28 eller 28 a § socialavgiftslagen (2000:980).

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna ska ett särskilt avdrag göras, om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i stödområdet ingår i avgiftsunderlaget. Detta gäller dock inte den som enligt 3 kap. 15 eller 16 § socialavgiftslagen endast ska betala ålderspensionsavgift.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 30 juni 2020.

¹ Senaste lydelse 2019:480.

2.7 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 6 och 7 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

6 §¹

Sekretessen enligt 1 och 3 §§ gäller inte beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. Sekretessen gäller dock om beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
2. beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden,

3. trängselskatt, *eller*
4. prissättningsbesked vid internationella transaktioner.

3. trängselskatt,
4. prissättningsbesked vid internationella transaktioner, *eller*
5. *beslut om godkännande för ingångsavdrag och beslut om ett sådant godkännandes upphörande.*

I beslut varigenom trängselskatt bestäms eller underlag för bestämmande av sådan skatt fastställs gäller sekretessen dock endast för uppgift om vilken betalstation eller kontrollpunkt bilen har passerat och tidpunkten för denna passage.

7 §²

Sekretessen enligt 1, 3 och 4 §§ hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt *vad som föreskrivs* i

Sekretessen enligt 1, 3 och 4 §§ hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt

1. lag om förfarande vid beskattning,
2. lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,

3. lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion, *eller*

4. förordningen (2001:646) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet.

3. lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion,
4. förordningen (2001:646) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet, *eller*
5. *förordningen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

¹ Senaste lydelse 2016:1008.

² Senaste lydelse 2016:883.

2.8 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 26 kap. 19 a § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

19 a §¹

En arbetsgivardeklaration ska även för varje betalningsmottagare innehålla uppgift om

1. den ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,

2. den ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för enligt 13 kap. 3 och 4 §§,

3. skatteavdragets belopp,

4. den ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för,

5. ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift, *och*

6. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980).

5. ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift,

6. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), *och*

7. att enbart ålderspensionsavgift ska betalas enligt 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen (2000:980).

Arbetsgivardeklarationen ska dock inte innehålla uppgift enligt första stycket 1–4 om ersättningen är sådan som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229).

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

2. Bestämmelserna i 26 kap. 19 a § i den nya lydelsen tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2020.

¹ Senaste lydelse 2018:2034.

2.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 och 10 §§ förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Beträffande personer som avses i 2 kap. 2 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får i beskattningsdatabasen behandlas uppgifter

1. om behövs vid Skatteverkets handläggning av ärenden som görs med stöd av

- kupongskattelagen (1970:624),
- fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
- lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
- lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift,
- skatteförfarandelagen (2011:1244),
- mervärdesskattelagen (1994:200),
- lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter,
- lagen (1999:445) om exportbutiker,
- inkomstskattelagen (1999:1229),
- lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
- lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, *eller*
- lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete,
– *lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag, eller*

– annan författning med bestämmelser om skatter och socialavgifter,

2. om planerad, beslutad, pågående eller avslutad revision och annan kontroll av skatter och avgifter,

3. om att fordran mot en person registrerats hos Kronofogdemyndigheten och om indrivningsresultat,

4. om beslut om näringsförbud,

5. om antal anställda och anställdas personnummer,

6. om plusgiro- och bankgironummer, om fullmakt lämnats för bank- eller plusgiro att ta emot skatteåterbetalning på ett konto samt uppgifter om fullmakten och kontot,

7. för förberedelsearbete vid fastighetstaxering,

8. om lagfarna köp av hela eller delar av fastigheter samt om fastighetsregleringar vid vilka mer än två hektar åkermark, betesmark och

skogsmark överförs från en fastighet till en annan och där frivillig överenskommelse om likviden föreligger,

9. om tillsyn enligt alkohollagen (2010:1622),

10. som behövs för

– handläggning av ärenden enligt lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,

– handläggning av ärenden enligt lagen (2012:843) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning,

– handläggning av ärenden enligt lagen (2015:63) om utbyte av upplysningar med anledning av FATCA-avtalet,

– handläggning av ärenden enligt lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton,

– handläggning av ärenden enligt lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton,

– handläggning av ärenden enligt lagen (2017:182) om automatiskt utbyte av land-för-land-rapporter på skatteområdet, och

– annat informationsutbyte och annan handräckning enligt internationella åtaganden,

11. från aktiebolagsregistret,

12. från vägtrafikregistret,

13. från Folkhälsomyndigheten om tillstånd enligt alkohollagen och om omsättning enligt restaurangrapport,

14. från Arbetsförmedlingen om beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt om utbetalt belopp och datum för utbetalningen,

15. från Tullverket om debiterad mervärdesskatt vid import, exportvärden, antal import- och exporttillfällen samt de tidsperioder som uppgifterna avser samt uppgifter från verket som behövs för tillämpningen av 3 kap. 30 § andra stycket mervärdesskattelagen och för fastställande, uppbörd eller kontroll av mervärdesskatt vid import,

16. från Försäkringskassan om försäkring mot kostnader för sjuklön när det gäller arbetsgivaren och den försäkrade, om sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete och om utsänd person,

17. om avgiftsskyldighet till sådant trossamfund som har eller har beviljats uppbördshjälp enligt 16 § lagen (1998:1593) om trossamfund samt om förförsamlingstillhörighet inom Svenska kyrkan,

18. om att prissättningsbesked har lämnats enligt lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner,

19. om flyttningar av varor eller bränsle som avses i lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt respektive lagen (1994:1776) om skatt på energi,

20. om sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, och

21. som har lämnats enligt 24 § lagen (2014:1020) om redovisningscentraler för taxitrafik.

Skatteverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen.

10 §

Uppgifter om en arbetstagares eller uppdragstagares namn och personnummer, slag av preliminär

Uppgifter om en arbetstagares eller uppdragstagares namn och personnummer, slag av preliminär

skatt som personen *skall* betala samt uppgifter till ledning för beräkning av skatteavdrag för betalning av preliminär skatt, får lämnas ut till arbetsgivare eller uppdragsgivare.

skatt som personen *ska* betala samt uppgifter till ledning för beräkning av skatteavdrag för betalning av preliminär skatt, får lämnas ut till arbetsgivare eller uppdragsgivare.

Uppgifter om huruvida en arbetstagare eller uppdragstagare har ett godkännande för ingångs-avdrag enligt lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag, får lämnas ut till en arbetsgivare eller uppdragsgivare.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

2.10 Förslag till förordning om ändring i utlänningsdataförordningen (2016:30)

Härigenom föreskrivs att 13 § utlänningsdataförordningen (2016:30) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Skatteverkets direktåtkomst ska begränsas till de personuppgifter som myndigheten behöver för handläggning av en ansökan om identitetskort enligt lagen (2015:899) om identitetskort för folkbokförda i Sverige.

Direktåtkomsten får endast avse uppgift om

1. namn och personnummer,
2. längd,
3. fotografi,
4. underskrift,
5. typ av resehandling, resehandlingens nummer och giltighetstid, och
6. bevis om uppehållstillstånd.

Skatteverkets direktåtkomst ska begränsas till de personuppgifter som myndigheten behöver för handläggning av en ansökan om identitetskort enligt lagen (2015:899) om identitetskort för folkbokförda i Sverige *och för handläggning enligt lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag.*

Direktåtkomsten *vid handläggning av en ansökan om identitetskort* får endast avse uppgift om

Direktåtkomsten vid handläggning enligt lagen om godkännande för ingångsavdrag får endast avse uppgift om

- 1. namn och personnummer,*
- 2. bevis om uppehållstillstånd,*
- 3. att uppehållstillstånd har beviljats den enskilde enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716), och*
- 4. att uppehållstillstånd har beviljats den enskilde på grund av anknytning till en sådan person som avses i punkten 3.*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Socialavgifter och allmän löneavgift

Socialavgifter tas ut för finansiering av de sociala trygghetssystemen och utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas i första hand av arbetsgivare medan egenavgifter normalt betalas av fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet, dvs. enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Regler om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980). Förslagen i denna promemoria avser endast nedsättning av arbetsgivaravgifterna. Regelverket rörande egenavgifter behandlas därför inte närmare här.

Utöver arbetsgivaravgifter ska, enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, ytterligare en avgift, den allmänna löneavgiften, betalas av den som utger avgiftspliktig ersättning för arbete. Denna avgift debiteras i samband med, och på samma underlag som, arbetsgivaravgifterna. Författningstekniskt ingår den allmänna löneavgiften inte i arbetsgivaravgifterna men eftersom den inte särskiljs i debiteringsförfarandet brukar den i dagligt tal ingå i begreppen arbetsgivaravgifter och socialavgifter.

Den allmänna löneavgiften uppgår för inkomståret 2019 till 11,62 procent av underlaget. För inkomståret 2019 uppgår arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften tillsammans till 31,42 procent av underlaget (se Tabell 3.1).

Värt att notera är att begreppet arbetsgivare inte används i socialavgiftslagen. Regelverket utgår i stället från att det är den som utger ersättning för arbete till en annan person som ska betala arbetsgivaravgifter. Detta gäller oberoende av hur avtalsförhållandet ser ut mellan parterna, dvs. även i fall där utbetalaren inte är att betrakta som formell arbetsgivare. Av samma skäl används heller inte begreppet arbetstagare i socialavgiftslagen utan i stället talar man om den som tar emot ersättning för arbete. I denna promemoria kommer fortsättningsvis den som utger avgiftspliktig ersättning benämnas arbetsgivare och den som tar emot ersättning benämnas arbetstagare.

Tabell 3.1 Avgiftsnivåer för arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift år 2019

Procent

Avgift	Andel av underlaget
Sjukförsäkringsavgift	3,55
Föräldraförsäkringsavgift	2,60
Ålderspensionsavgift	10,21
Efterlevandepensionsavgift	0,60
Arbetsmarknadsavgift	2,64
Arbetssskadeavgift	0,20
Allmän löneavgift	11,62
Summa arbetsgivaravgift och allmän löneavgift	31,42

3.2 Finansiering av trygghetssystemen

Arbetsgivaravgifterna är i principiellt hänseende försäkringsavgifter, men det faktiska försäkringsinslaget varierar mellan försäkringslagen och för flertalet försäkringar saknas en direkt koppling mellan avgiften och förmånen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intar dock en särställning med en klar koppling mellan inbetalda avgifter och ålderspension.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet finansieras med en fast pensionsavgift på 18,5 procent av pensionsunderlaget, där 16 procentenheter går till fördelningssystemet för att finansiera inkomstpensionen. Resterande 2,5 procentenheter betalas in till systemet för premiepension där avgiftsintäkterna fonderas individuellt för varje försäkrad. Arbetsgivarens del av avgiftsinbetalningen sker i form av ålderspensionsavgift om 10,21 procent av avgiftsunderlaget enligt socialavgiftslagen.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem vid sidan av statens budget. Utgående inkomst- och tilläggspensioner i fördelningssystemet ska löpande finansieras av inbetalade avgifter samt tillgångarna i AP-fonderna. Det är konstruerat så att det ska vara finansiellt självreglerande, där eventuella anpassningar sker på förmånssidan – inte genom en förändrad avgiftssats. Ingen skattefinansiering ska således ske utan systemet är helt slutet i detta avseende. En grundläggande princip bakom pensionssystemet är att varje intjänad pensionsrättighet ska motsvaras av en beslutad och inbetald avgift av en mot rättigheten svarande storlek. Om detta villkor bryts kan inte systemet garantera sin långsiktiga hållbarhet finansiellt. Ålderspensionsavgiften kan således inte reduceras.

För vilka ändamål de olika avgifter som inflyter som socialavgifter ska användas framgår av lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

3.3 Betalning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift

Av 26 kap. 2 § 1 skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, framgår att en skattedeclaration bl.a. ska lämnas av den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det. Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder. Den som är registrerad som arbetsgivare ska lämna arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod (26 kap. 3 § SFL).

I 26 kap. 19 a–19 e §§ SFL anges vilka uppgifter som ska lämnas för varje betalningsmottagare, dvs. arbetstagaren som fått lön eller annan ersättning. Av arbetsgivardeklarationen ska bl.a. framgå vilken ersättning som arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för (26 kap. 19 a § 4 SFL).

Beslut om bl.a. skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska fattas för varje redovisningsperiod för sig med ledning av innehållet i skattedeclarationer och andra tillgängliga uppgifter (53 kap. 1 § första stycket SFL). Om en skattedeclaration har lämnats i rätt tid och på rätt sätt, anses ett beslut om skatten och avgifterna ha fattats i enlighet med deklARATIONEN (s.k. automatiska beslut, 53 kap. 2 § SFL).

Om en skattedeclaration inte har lämnats i rätt tid eller på rätt sätt eller om skatten eller avgifterna inte har redovisats i deklARATIONEN, ska varje oredovisad skatt eller avgift anses ha beslutats till noll kronor. Redovisad skatten eller avgifterna senare, anses ett beslut i stället ha fattats i enlighet med redovisningen, om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförinnan (53 kap. 4 § SFL).

Ett fastställt formulär ska enligt 38 kap.1 § 3 SFL användas för att lämna en arbetsgivardeklaration. Bestämmelsen är teknikneutral och kan lämnas elektroniskt eller på papper, se prop. 2010/11:165 s. 856. Arbetsgivardeklarationen kan lämnas elektroniskt antingen genom att en fil med samtliga uppgifter överförs eller genom att den uppgiftsskyldige manuellt registrerar nödvändiga uppgifter för varje betalningsmottagare. Detta sker genom användning av en s.k. e-tjänst där inloggning sker med e-legitimation. Skatteverket har utvecklat elektroniska lösningar som innebär att arbetsgivardeklarationen kan lämnas direkt från den uppgiftsskyldiges lönesystem.

3.4 Nedsättning av socialavgifter

Nedsatta socialavgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år

På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade pensionssystemet, dvs. är födda 1938 eller senare, ska bara ålderspensionsavgiften och inte övriga socialavgifter betalas. Detta gäller även för dem som betalar egenavgifter. För personer som är födda 1937 eller tidigare tas inga socialavgifter ut. För personer som vid årets ingång har fyllt 65 år tas inte heller någon allmän löneavgift ut.

Regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen

Arbetsgivare, enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som är verksamma i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområdet enligt lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen, ”stödområdeslagen”) får göra avdrag vid beräkningen av socialavgifterna och den allmänna löneavgiften. Syftet med avdraget är att stimulera småföretagandet och att bidra till god service i de delar av landet som har de största geografiska lägesnackdelarna med bl.a. långa avstånd, liten hemmamarknad, sämre tillgång på service, låg befolkningstäthet och ogynnsamma klimatförhållanden. Bestämmelserna i stödområdeslagen innebär i huvudsak att företag som är verksamma i stödområdet ges ett avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget vid beräkningen av den allmänna löneavgiften, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna. För arbetsgivare uppgår avdraget till högst 7 100 kronor per månad och för enskilda näringsidkare till högst 18 000 kronor per år. Avdraget får inte tillsammans med avdraget för personer som arbetar med forskning och utveckling (se nedan) medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften.

Nedsatta egenavgifter

Den 1 januari 2010 infördes en nedsättning av egenavgifterna för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag i syfte att göra det mer attraktivt att starta, driva och utveckla företag (prop. 2009/10:178). Bestämmelsen återfinns i 3 kap. 18 § socialavgiftslagen. Nedsättningen uppgick ursprungligen till 5 procentenheter och var utformad som ett avdrag vid avgiftsberäkningen. Avdrag fick göras med högst 10 000 kronor per år. Den 1 januari 2014 förstärktes nedsättningen genom att avdraget vid avgiftsberäkningen höjdes med 2,5 procentenheter till 7,5 procent av avgiftsunderlaget och det maximala avdragsbeloppet med 5 000 kronor till 15 000 kronor per år (prop. 2013/14:14). En förutsättning för avdrag är att överskottet av näringsverksamheten överstiger 40 000 kronor. Avdraget får inte medföra att egenavgifterna understiger ålderspensionsavgiften.

Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning och utveckling

Den 1 januari 2014 infördes ett skatteincitament för forskning och utveckling (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.9). Reglerna, som finns i 2 kap. 29–31 §§ socialavgiftslagen, innebär att vid beräkningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning och utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för dessa personer. Avdraget får inte medföra att de avgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 230 000 kronor per månad. Vid bedömningen av avdragsrätten ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. En förutsättning för avdraget är att personerna har arbetat med forskning och utveckling i en viss utsträckning.

Nedsatta arbetsgivaravgifter för företag som anställer en första person

Den 1 januari 2017 infördes en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna för enskilda näringsidkare som anställer en första person. Nedsättningen regleras i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021. Reglerna innebär att enskilda näringsidkare bara ska betala ålderspensionsavgiften om 10,21 procent på ersättningen till den anställda under de tolv första månaderna. Övriga arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt behöver alltså inte betalas. Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna gäller till den del ersättningen inte överstiger 25 000 kronor per månad. Anställningen ska omfatta minst tre månader och en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Reglerna gäller t.o.m. den 31 december 2021 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.6).

Den 1 januari 2018 utökades nedsättningen till att även omfatta aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare samt till handelsbolag utan anställda och med högst två delägare (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.10).

Den 1 augusti 2019 ändrades nedsättningen till att gälla i 24 i stället för tolv månader (prop. 2018/19:99).

Nedsatta arbetsgivaravgifter för unga

Den 1 augusti 2019 infördes en nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga. Nedsättningen gäller personer som vid årets ingång har fyllt 15 men inte 18 år. Nedsättningen innebär att bara ålderspensionsavgift ska betalas på ersättningar upp till 25 000 kronor per månad. För högre ersättningar ska hela avgifter betalas på den del som överstiger 25 000 kronor per månad. Reglerna återfinns i 2 kap. 28 § socialavgiftslagen.

4 Ingångsavdrag

4.1 Ett ingångsavdrag införs

Promemorians förslag: En nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift införs på ersättning som utges till vissa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, s.k. ingångsavdrag. Nedsättningen innebär att en arbetsgivare eller uppdragsgivare som anlitar en person som är godkänd för ingångsavdrag endast ska betala ålderspensionsavgiften för den del av ersättningen som uppgår till 23 500 kronor per kalendermånad.

Skälen för promemorians förslag

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2020 att ett ingångsavdrag ska införas och att en promemoria ska remitteras under hösten 2019 (prop. 2019/20:1 volym I s. 223).

En ingång på arbetsmarknaden

För ungdomar utan gymnasieexamen eller med yrkesförberedande gymnasieexamen är det viktigt att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden för att inte riskera att hamna i längre arbetslöshet. Detsamma gäller för personer som beviljats uppehållstillstånd som skyddsbehövande och personer med uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana personer. För långtidsarbetslösa och andra som står långt ifrån arbetsmarknaden och vill få ett arbete, t.ex. kvinnor som tagit ansvar för hem och barn i stället för att förvärvsarbeta, är det angeläget att få ett insteg på arbetsmarknaden. Flera av dessa grupper är i dag antingen utestängda från arbetsmarknadsstöd eller måste kvalificera sig genom viss tid som arbetssökande. Under den tiden riskerar de att komma ännu längre från arbetsmarknaden.

Genom att göra det billigare att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden kan ett incitament skapas för arbetsgivare att anställa sådana personer. När incitamentet kombineras med ett enkelt förfarande kan det ge den arbetssökande det nödvändiga försprånget framför en annan sökande som gör att han eller hon får jobbet. I denna promemoria föreslås därför att arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska sättas ned för att på ett förhållandevis enkelt sätt skapa sådana incitament för arbetsgivare. Det föreslås ske genom införandet av ett s.k. ingångsavdrag.

Ingångsavdraget bör vara generellt och träffa en större personkrets än dem som kan komma ifråga för olika arbetsmarknadsstöd, t.ex. ungdomar som utbildat sig och därmed inte varit inskrivna hos Arbetsförmedlingen och andra som på grund av sjukdom eller andra förhållanden inte varit inskrivna. Dessa ges genom ingångsavdraget en möjlighet att bli attraktiva på arbetsmarknaden.

Den nedsättning som ingångsavdraget innebär bör vara så stor att den ger en reell konkurrensfördel på arbetsmarknaden för dem som omfattas av den. Ingångsavdraget kan därmed skapa ett effektivt komplement till de arbetsmarknadspolitiska stöden och framför allt ge enkla jobb till personer långt ifrån arbetsmarknaden.

Nedsättningens storlek

Innebörden av ingångsavdraget är att arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften sätts ned på ersättning till vissa personer som behöver ett insteg på arbetsmarknaden. Nedsättningen föreslås vara sådan att endast ålderspensionsavgiften ska betalas på den del av ersättningen till en arbetstagare som uppgår till 23 500 kronor per kalendermånad. Inkomsttaket föreslås vara 23 500 kronor per månad för att personer som tillhör målgruppen i de flesta fall inte har högre löner. Med taket minskar också förlusten av skatteintäkter för det fåtal unga välutbildade som inte haft några större inkomster innan de får sitt första välbetalda jobb.

Taket på 23 500 kronor per månad bör gälla per arbetsgivare. Arbetsgivaren behöver på så sätt inte ta hänsyn till om arbetstagaren har några andra arbeten.

På ersättning upp till 23 500 kronor per månad behöver allmän löneavgift och någon annan arbetsgivaravgift än ålderspensionsavgift alltså inte betalas. Om ersättningen från en och samma arbetsgivare per kalendermånad överstiger 23 500 kronor ska fulla arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift betalas på den del av ersättningen som överstiger 23 500 kronor.

Nedsättningens storlek, tillsammans med inkomsttaket om 23 500 kronor per månad, innebär att arbetsgivaren med ingångsavdraget får en nedsättning med som mest cirka 5 000 kronor per månad och anställd.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom att en ny paragraf, 2 kap. 28 a §, införs i socialavgiftslagen och att 1 § andra stycket lagen om allmän löneavgift ändras.

4.2 Godkännande för ingångsavdrag

Promemorians förslag: Nedsättning av arbetsgivaravgifterna får endast göras på ersättning till personer som Skatteverket har godkänt för ingångsavdrag. I en ny lag regleras vem som får godkännas för ingångsavdrag.

Skälen för promemorians förslag: De möjligheter till nedsättning eller avvikande beräkning av arbetsgivaravgifter som finns enligt gällande regelverk bygger samtliga på att nedsättningen eller beräkningen är hänförlig till faktorer som arbetsgivaren känner till eller utan svårigheter kan ta reda på. När det gäller nedsättning på grund av arbetstagarens ålder känner arbetsgivaren till eller kan ta reda på om en arbetstagare är över 65 år eller under 18 år. När det gäller nedsättning av arbetsgivaravgifter för arbetstagare som arbetar med forskning och utveckling känner arbetsgivaren till om det i verksamheten finns anställda som har sådana arbetsuppgifter och när det gäller regionalt avdrag känner arbetsgivaren till om verksamheten utförs i stödområdet. Denna kunskap är nödvändig för att reglerna ska fungera eftersom arbetsgivaren enkelt behöver veta vilka arbetsgivaravgifter som ska betalas.

Det kan vara svårt för arbetsgivaren att veta om en blivande anställd är en person som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är heller inte något som arbetsgivaren enkelt kan ta reda på. I sammanhanget bör understrykas att ingångsavdraget avser att omfatta en bredare krets personer än dem som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Arbetsgivaren måste dock vid ifyllandet av arbetsgivardeklarationen ha möjlighet att känna till allt som krävs för att deklarationen ska bli korrekt. Det behövs därmed ett enkelt rekvisit som arbetsgivaren känner till.

I syfte att det ska vara så enkelt som möjligt för arbetsgivaren att göra rätt och få nedsättningen föreslås en utformning av ingångsavdraget som innebär att det enda arbetsgivaren behöver kontrollera ska vara att

arbetstagaren är godkänd för ingångsavdrag. Förslaget innebär att Skatteverket ska godkänna personer som tillhör målgruppen för ingångsavdrag. Godkännandet är således själva grundförutsättningen för att arbetsgivaren ska ha rätt till nedsättningen.

Godkännande för ingångsavdrag föreslås ske enligt ett särskilt förfarande som leder fram till att Skatteverket beslutar att godkänna en person för ingångsavdrag och utfärda ett intyg om detta. Den som blivit godkänd kan meddela blivande arbetsgivare om godkännandet. Det blir alltså upp till den som är godkänd för ingångsavdrag att välja om han eller hon vill visa upp sitt intyg. Det kan hända att vissa personer inte vill hänvisa till att de tillhör någon av grupperna som kan komma ifråga för ingångsavdrag. Om arbetstagaren är godkänd för ingångsavdrag har arbetsgivaren rätt till nedsättningen om denne begär det i arbetsgivardeklarationen. Arbetsgivaren kommer dock inte genom intygets utformning att få någon kännedom om grunderna för godkännande, bara om de uppgifter som är av betydelse för arbetsgivardeklarationen.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom att en ny lag om godkännande för ingångsavdrag införs.

4.3 Förutsättningar för godkännande för ingångsavdrag

Promemorians förslag: En person som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 65 år ska godkännas för ingångsavdrag om han eller hon

1. är folkbokförd i Sverige sedan minst fem kalenderår,
2. under de fem senaste kalenderåren inte haft en sammanlagd ingångsavdragsgrundande inkomst överstigande 100 000 kronor, och
3. under de fem senaste kalenderåren inte haft ett sammanlagt överskott i inkomstslaget näringsverksamhet överstigande 20 000 kronor.

Kravet på folkbokföring i Sverige sedan minst fem kalenderår gäller inte

1. folkbokförda som har uppehållstillstånd som skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen och folkbokförda som har uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana,
2. EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare, med uppehållsrätt, och
3. svenska medborgare som sedan minst fem kalenderår har varit bosatta inom EES.

Skälen för promemorians förslag

Målgruppen för ingångsavdraget – några utgångspunkter

Som beskrivits ovan är målgruppen för ingångsavdraget personer som typiskt står långt ifrån arbetsmarknaden. Här avses dels personer som

aldrig eller inte på länge haft en anställning, dels skyddsbehövande och personer med uppehållstillstånd på grund av anknytning till skyddsbehövande. Däremot ska arbetskraftsinvandrare och personer som invandrat av andra skäl inte omfattas. Regelverket måste också, för att vara förenligt med EU-rätten, utformas så att såväl EES-medborgare och deras familjemedlemmar som svenska medborgare som utnyttjar sin rätt till fri rörlighet behandlas på motsvarande sätt som svenska medborgare som inte lämnat landet.

I arbetsmarknadspolitiska stödprogram är en viss tid av arbetslöshet och inskrivning hos Arbetsförmedlingen en kvalifikationsgrund för att få ta del av ett program. Ingångsavdraget ska vara mer generellt och automatiserat. Därmed behövs både enkla och för den handläggande myndigheten lätt åtkomliga uppgifter för att avgöra om någon ska godkännas för ingångsavdrag. När det gäller personer som aldrig eller inte på länge haft en anställning föreslås att uppgifter om tidigare inkomst används för att urskilja dem som ska omfattas av ingångsavdraget. Även uppgift om grund för uppehållstillstånd bör bli tillgänglig för Skatteverket för att på så sätt nå gruppen skyddsbehövande och utlänningar med uppehållstillstånd på grund av anknytning till dem.

En utgångspunkt vid utformningen av ingångsavdraget bör vidare vara att det inte ska ske någon överlappning med nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år respektive vid årets ingång har fyllt 15 men inte 18 år enligt gällande regler i 27–28 §§ socialavgiftslagen. Ingångsavdraget bör därför gälla personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 65 år.

Personer som bott mer än fem år i Sverige

Ingångsavdraget är avsett att underlätta för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma in på den, bl.a. unga personer som inte haft ett arbete samt personer som länge varit arbetslösa. För att stödet ska bli effektivt bör andra personer inte få del av nedsättningen. Eftersom arbetskraftsinvandrare generellt sett inte kan sägas stå långt ifrån arbetsmarknaden behöver den gruppen uteslutas. Detsamma gäller t.ex. anhöriginvandrare med anknytning till andra än skyddsbehövande. Avgränsningen mot utländsk arbetskraft görs enklast och mest precist genom ett krav på fem års folkbokföring i Sverige.

Tidigare inkomster

Som beskrivits är ambitionen med ingångsavdraget att det ska vara mer generellt och automatiserat än ett arbetsmarknadspolitiskt stödprogram och att det heller inte ska finnas krav på inskrivning hos Arbetsförmedlingen. För att urskilja unga personer utan tidigare arbete samt personer som länge varit arbetslösa och för att Skatteverket enkelt och så automatiserat som möjligt ska kunna godkänna dessa personer för ingångsavdrag föreslås att tidigare års inkomster ska utgöra ett rekvisit för godkännande. En förvärvsinkomst om 100 000 kronor under de fem senaste kalenderåren bedöms vara en väl avvägd gräns för att fånga upp de flesta som ännu inte är etablerade på den svenska arbetsmarknaden eller som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Utöver taket för förvärvsinkomsten behövs ett tak för inkomst av näringsverksamhet. Den som har en näringsverksamhet som ger ett överskott kan i många fall förväntas ha en förhållandevis bra position, antingen för att fortsätta sin verksamhet eller för att utan något statligt incitament få en anställning. För att inte i sammanhanget obetydliga överskott av näringsverksamhet, t.ex. från ung företagsamhet inom gymnasieskolan, ska hindra registrering bedöms ett tak på 20 000 kronor vara lämpligt.

Vilka inkomster som ska beaktas och hur beräkning ska ske behandlas närmare nedan (se avsnitt 4.4).

Skyddsbehövande och deras anhöriga

För gruppen skyddsbehövande bör det inte krävas att de varit folkbokförda i Sverige i minst fem kalenderår för att omfattas av ingångsavdraget. Ett sådant krav skulle motverka syftet med ingångsavdraget för dessa personer, nämligen att snabbt komma i arbete.

Det krävs dock en enkel och strikt avgränsning av vilka personer med uppehållstillstånd som ska undantas från huvudregeln om fem års folkbokföring i Sverige. Mot denna bakgrund föreslås att kravet på folkbokföring i Sverige i minst fem kalenderår inte ska gälla flyktingar, alternativt skyddsbehövande och övrigt skyddsbehövande som fått uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716). Denna grupp bedöms vara i motsvarande behov av ingångsavdrag som en svensk medborgare som varit arbetslös i fem år.

För att inte göra skillnad på familjemedlemmar som kommit till Sverige tillsammans med den asylsökande och som enligt principen om familjens enhet fått uppehållstillstånd som skyddsbehövande (se t.ex. prop. 2009/10:31 s. 74) samt anhöriga som anslutit senare och fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till en skyddsbehövande bör även dessa omfattas av undantaget från fem års folkbokföring i Sverige.

Undantaget bör endast gälla kravet på fem års tidigare folkbokföring. För att kunna komma ifråga för ingångsavdrag bör det således krävas att personen nu är folkbokförd. När ett uppehållstillstånd som överstiger ett år har beviljats ska personen folkbokföras om den är bosatt i Sverige enligt 3 och 4 §§ folkbokföringslagen (1991:481).

För gruppens etablering på den svenska arbetsmarknaden är tidigare inkomster i hemlandet av mindre betydelse. Det skulle dessutom vara förenat med stora svårigheter att få in utredning om dessa förhållanden. För personer med uppehållstillstånd som skyddsbehövande och personer som fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana bör därför endast inkomster som beskattats i Sverige ligga till grund för ett godkännande för ingångsavdrag. Även inkomster som erhållits t.ex. under tid som en asylsökande arbetat med undantag från arbetstillstånd bör beaktas.

EES-medborgare och svenskar som nyttjat sin rätt till fri rörlighet

EES-medborgare och andra med uppehållsrätt i Sverige som inte varit folkbokförda här under de fem senaste kalenderåren ska behandlas på motsvarande sätt som personer som varit folkbokförda den tiden.

För att säkerställa att svenska medborgares rätt till fri rörlighet inte hindras av bestämmelserna behöver de utformas så att avregistrering från folkbokföringen inte är ett hinder för godkännande för ingångsavdrag om medborgaren under de fem åren varit bosatt i ett land inom EES. Om däremot en svensk medborgare avregistrerats från folkbokföringen och bosatt sig i ett land utanför EES och sedan flyttar till Sverige bör dock uppställas som krav att han eller hon måste vänta i fem år innan godkännande kan komma i fråga. I ett sådant fall är det inte fråga om nyttjande av rätten till fri rörlighet och det finns inte anledning att göra något undantag från den föreslagna huvudregeln om krav på folkbokföring i Sverige under de fem senaste åren.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 3 § första stycket och 4 § lagen om godkännande för ingångsavdrag.

4.4 Definition och beräkning av ingångsavdragsgrundande inkomst

Promemorians förslag: Med ingångsavdragsgrundande inkomst avses summan av överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet minskad med skattepliktiga sociala förmåner enligt 59 kap. 13 § socialförsäkringsbalken och skattepliktiga utländska förmåner som ska samordnas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Den ingångsavdragsgrundande inkomsten ska beräknas utifrån beslut om slutlig skatt för respektive beskattningsår. Om det för det senaste beskattningsåret inte finns något beslut om slutlig skatt, ska i stället inkomsten beräknas utifrån de uppgifter som i arbetsgivardeklarationen har lämnats för betalningsmottagaren och som finns tillgängliga för Skatteverket.

Inkomst av näringsverksamhet ska beräknas utifrån beslut om slutlig skatt för respektive beskattningsår.

För de år en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare med uppehållsrätt gäller i stället motsvarande inkomst han eller hon enligt annat jämförligt beslut har haft i det land eller de länder där han eller hon har varit bosatt.

För de år en svensk medborgare som inte varit bosatt i Sverige under de fem senaste åren gäller i stället motsvarande inkomst han eller hon enligt annat jämförligt beslut har haft i det land eller de länder där han eller hon har varit bosatt.

Skälen för promemorians förslag: För att genom en persons inkomster avgöra om han eller hon omfattas av målgrupperna för ingångsavdrag behövs en välavvägd avgränsning av vilka inkomster som ska beaktas (ingångsavdragsgrundande inkomst). Endast inkomster från tjänst och näringsverksamhet ska beaktas. Sociala förmåner som hör till

inkomstslaget tjänst ska inte påverka den ingångsavdragsgrundande inkomsten.

Utbetalning av socialförsäkringsförmåner, t.ex. föräldrapenning, inkomstrelaterad sjukpenning, aktivitetsstöd för deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program och dagpenning till totalförsvarspiktiga, bör inte påverka möjligheterna att komma i fråga för ingångsavdrag. Den ingångsavdragsgrundande inkomsten bör därför räknas ut på så sätt att summan av överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet minskas med skattepliktiga sociala förmåner enligt 59 kap. 13 § socialförsäkringsbalken och skattepliktiga utländska förmåner som ska samordnas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. De sociala förmåner som avses är bl.a. föräldrapenningförmåner, inkomstrelaterad sjukpenning och sjukersättning samt dagpenning från arbetslöshetskassa. De sociala förmåner som är skattepliktiga och därför ingår i den beskattningsbara inkomsten kommer alltså inte att påverka möjligheterna att godkännas för ingångsavdrag.

Eftersom endast förvärvsinkomster beaktas kommer kapitalinkomster inte att räknas med. Detta medför visserligen att personer som endast lever på kapitalinkomster omfattas. Detta ska dock vägas mot att många ungdomar och långtidsarbetslösa som t.ex. säljer en bostadsrätt eller en fastighet skulle diskvalificeras om kapitalinkomster räknades med. Sammantaget bedöms kapitalinkomster som regel inte tyda på att en person inte tillhör den avsedda målgruppen för ingångsavdraget. Därför ska kapitalinkomster inte påverka beräkningen av den ingångsavdragsgrundande inkomsten.

I första hand ska beslut om slutlig skatt läggas till grund för inkomstprövningen. Med beslut om slutlig skatt avses beslut enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen. Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av de uppgifter som har lämnats i inkomstdeklarationen, kontrolluppgifter, uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll. För det senast föregående året ska dock i stället de uppgifter som i arbetsgivardeklarationen lämnats för varje betalningsmottagare användas så länge något beslut om slutlig skatt inte har fattats. När beslut om slutlig skatt läggs till grund för beräkningen kommer överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet att användas. Det innebär att avdrag i inkomstlagen som görs i inkomstdeklarationen, t.ex. resor till och från arbetet, kommer att få genomslag i beräkningen. För det senaste beskattningsåret, så länge något beslut om slutlig skatt ännu inte har fattats, kommer i stället de uppgifter som lämnats i arbetsgivardeklarationen läggas till grund för beräkningen. Detta innebär att varken eventuella avdrag inom inkomstslaget tjänst som redovisas i inkomstdeklarationen eller inkomster av näringsverksamhet kommer att påverka den ingångsavdragsgrundande inkomsten för det senaste beskattningsåret. Eftersom det är de fem senaste beskattningsåren som ska läggas till grund för att fastställa den ingångsavdragsgrundande inkomsten är inkomsterna under ansökningsåret utan betydelse vid en ansökan som görs i t.ex. juli månad.

Vid beräkningen av taket om 20 000 kronor för överskott i inkomstslaget näringsverksamhet används enbart beslut om slutlig skatt eftersom det för inkomstslaget näringsverksamhet inte lämnas några uppgifter per betalningsmottagare.

Den valda modellen kommer att medföra att även personer som inte står till arbetsmarknadens förfogande, t.ex. personer med allvarliga funktionsnedsättningar omfattas. Dessa grupper kan komma att uppleva det negativt att bli godkända för ingångsavdrag trots att de inte står till arbetsmarknadens förfogande. Det går dock inte att undvika eftersom det är önskvärt att inkomster i form av t.ex. sjukersättning inte ska vara ett hinder för att omfattas av ingångsavdraget. Det är heller inte möjligt att beakta orsaken till att någon får sjukersättning eftersom orsaken inte framgår av några uppgifter som förekommer i beskattningsdatabasen. Den här problematiken bör beaktas såväl vid utformandet av informationsmaterial kring ingångsavdrag som i själva intygen om godkännande så att inte personer med allvarliga funktionsnedsättningar och andra som inte står till arbetsmarknadens förfogande tar illa vid sig.

För personer med uppehållsrätt och svenska medborgare som nyttjat sin rätt till fri rörlighet behövs en alternativ beräkning till ingångsavdragsgrundande inkomst. Som ingångsavdragsgrundande inkomst ska för år då en sådan person inte varit bosatt i Sverige räknas de utländska motsvarigheterna till överskott i inkomstslagen tjänst och näringsverksamhet enligt den utländska motsvarigheten till beslut om slutlig skatt. Från dessa inkomster avräknas det som i det andra landet motsvarar där skattepliktiga sociala förmåner. Det land som här avses är det land som den sökande varit bosatt i. Detta är uppgifter som är enkla för den som ansöker om godkännande för ingångsavdrag att styrka. Har något beslut som motsvarar beslut om slutlig skatt ännu inte fattats finns det således inte några inkomster att räkna med. Det åligger i sådant fall den sökande att visa att ett sådant beslut inte har fattats. Det är däremot inte rimligt att begära utländsk motsvarighet till uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen för år då utländsk motsvarighet till beslut om slutlig skatt ännu inte har fattats. Det bör därför inte ställas upp något sådant krav.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 2 och 7–9 §§ lagen om godkännande för ingångsavdrag.

4.5 Förfarandet vid godkännande för ingångsavdrag

Promemorians förslag: Skatteverket ska en gång om året utan ansökan godkänna den som varit folkbokförd sedan minst fem år och inte redan är godkänd.

I samband med att en utlänning med uppehållstillstånd som skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen eller en utlänning med uppehållstillstånd på grund av anknytning till en sådan

folkbokförs, ska Skatteverket utan ansökan pröva om personen ska godkännas för ingångsavdrag.

Den som vill bli godkänd för ingångsavdrag kan ansöka om detta hos Skatteverket. Ansökan ska lämnas enligt fastställt formulär.

I arbetsgivardeklarationen ska det lämnas uppgift om huruvida betalningsmottagaren har ett godkännande för ingångsavdrag.

Kompletterande föreskrifter om förfarandet vid godkännande för ingångsavdrag ska meddelas i förordning. I förordningen ska Skatteverket bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om förfarandet.

Skälen för promemorians förslag: Avgörande för utformningen av förfarandet vid godkännande för ingångsavdrag är att det ska vara enkelt för den enskilde att få sitt godkännande samtidigt som det ska vara enkelt för Skatteverket att administrera, trots att det kan röra sig om många personer. Skatteverket måste därför i största möjliga utsträckning kunna hantera registreringen automatiskt och i vart fall maskinellt.

Skatteverket ska utan ansökan besluta att för ingångsavdrag godkänna personer som varit folkbokförda de senaste fem åren och haft inkomster under inkomsttaket. Beslutsfattandet förutsätts ske helt automatiserat. Den största gruppen av dem som kan komma i fråga för godkännande för ingångsavdrag är personer som varit folkbokförda i Sverige under de fem senaste beskattningsåren och haft en ingångsavdragsgrundande inkomst under 100 000 kronor. En stor del av denna grupp är unga som passerat den nedre åldersgränsen för ingångsavdrag. När bestämmelserna träder i kraft kommer även en stor grupp att vara långtidsarbetslösa, sjukskrivna och personer som under lång tid varit borta från arbetsmarknaden för vård av barn och hem. Eftersom Skatteverket redan har samtliga uppgifter som behövs för att avgöra om en person ska godkännas för ingångsavdrag på grund av att han eller hon tillhör den gruppen är det möjligt att för dessa ha ett automatiskt förfarande. Uppgifterna kan Skatteverket hämta från beskattningsdatabasen och folkbokföringsdatabasen. När någon har godkänts för ingångsavdrag får denne ett intyg som kan visas upp för en arbetsgivare eller potentiell arbetsgivare samt information om vad godkännandet innebär.

Den andra stora gruppen är de skyddsbehövande som fått uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen och deras anhöriga. Skatteverket ska automatiskt pröva om en utlänning som folkbokförs uppfyller förutsättningarna. Detta kan göras en gång i månaden då den föregående månadens folkbokförda utlänningar prövas. När en utlänning inom det aktuella åldersspannet folkbokförs kan Skatteverket stämma av med Migrationsverket vilken grund för uppehållstillståndet utlänningen har och automatiskt godkänna utlänningen för ingångsavdrag (se avsnitt 4.11 angående uppgiftsutbyte mellan Skatteverket och Migrationsverket). Eftersom det är viktigt att den som fått sitt uppehållstillstånd så snabbt som möjligt ges möjlighet att komma in på arbetsmarknaden bör Skatteverket månatligen godkänna den målgruppen för ingångsavdrag.

Den som vill bli godkänd för ingångsavdrag ska ansöka om detta hos Skatteverket. Detta är främst av intresse för dem som inte uppfyller förutsättningarna för att godkännas automatiskt, framför allt personer som

inte är folkbokförda i Sverige. Ansökan ska göras på ett särskilt formulär som fastställs av Skatteverket. Om inte alla uppgifter som krävs för att avgöra om sökanden ska godkännas för ingångsavdrag är ifyllda i formuläret kan Skatteverket förelägga sökanden att avhjälpa bristen med följd att prövningen annars sker på uppgifterna som lämnats i formuläret (jfr 23 § förvaltningslagen [2017:900]).

I 26 kap. 19 a § SFL finns bestämmelser om vilka uppgifter arbetsgivardeklarationen ska innehålla för varje betalningsmottagare. Bland annat ska den ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, skatteavdragets belopp och ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift redovisas för varje betalningsmottagare. I denna promemoria föreslås nya bestämmelser om godkännande för ingångsavdrag. En uppgift om att enbart ålderspensionsavgift ska betalas är en uppgift som behöver lämnas i arbetsgivardeklarationen och 26 kap. 19 a § SFL bör därför ändras så att detta framgår.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 5 och 6 §§ lagen om godkännande för ingångsavdrag och genom att 26 kap. 19 a § SFL ändras.

4.6 Upphörande av godkännande för ingångsavdrag

Promemorians förslag: Skatteverket ska besluta att ett godkännande för ingångsavdrag ska upphöra om den godkännandet gäller för

1. har haft ingångsavdragsgrundande inkomster över 5 000 kronor i månaden i 24 månader, eller
2. har haft ingångsavdragsgrundande inkomster över 28 000 kronor i månaden i tre månader.

De ingångsavdragsgrundande inkomsterna ska här beräknas utifrån de uppgifter som i arbetsgivardeklarationen för en viss månad har lämnats för betalningsmottagaren. Vid beräkningen ska hänsyn endast tas till de uppgifter som lämnats till och med månaden efter den månad då uppgifterna senast skulle ha lämnats.

Utan beslut av Skatteverket upphör ett godkännande för ingångsavdrag

1. vid utgången av det femte kalenderåret efter beslutet om godkännandet, eller
2. vid utgången av det år den som är godkänd för ingångsavdrag fyller 65 år om det inträffar tidigare.

Den som redan har ett giltigt godkännande för ingångsavdrag får inte godkännas.

Skälen för promemorians förslag

Upphörande efter beslut av Skatteverket

Skatteverket ska besluta att ett godkännande för ingångsavdrag ska upphöra när den godkände under 24 månader haft ingångsavdragsgrundande inkomster över 5 000 kronor eller under tre månader haft inkomstavdragsgrundande inkomster över 28 000 kronor. Det är utan betydelse om ersättningen kommer från en eller flera arbetsgivare.

Ingångsavdraget är avsett som en hjälp in på arbetsmarknaden. När en person har arbetat en tid bör arbetsgivaren därför inte längre få del av nedsättningen. Tiden får dock inte vara så kort att incitamentet för arbetsgivaren att anställa personen blir för litet för att det ska vara en konkurrensfördel för den arbetssökande. En lämplig tid för att ta sig in på arbetsmarknaden bedöms vara två år. För att inte göra skillnad mellan säsongsanställda, personer med ströjobb och personer med en vanlig anställning bör upphörandet ske efter 24 månader med arbete. För att inte en eftersläpande mindre del av en ersättning eller mycket små arbetsinsatser utan beaktansvärd betydelse för etableringen på arbetsmarknaden ska bidra till att en persons godkännande för ingångsavdrag upphör behövs ett golv. En månadsinkomst upp till 5 000 kronor kan i de flesta fall antingen utgöra en del av en tidigare månads arbete, omvandlad semester efter avslutad anställning eller ett arbete av sådan omfattning att det inte kan förväntas ha hjälpt den som är godkänd för ingångsavdrag att ta sig in på arbetsmarknaden i den utsträckning som ingångsavdraget syftar till. Ett beslut om godkännande bör därför upphöra först när arbetstagaren under 24 enskilda månader haft en inkomst över 5 000 kronor.

Ingångsavdraget är en bred nedsättning utan prövning av om det finns ett behov av godkännande i det enskilda fallet. Förhållandevis många unga personer kommer till följd av sina utbildningar, trots avsaknad av arbetslivserfarenhet, ha mycket lätt att komma in på arbetsmarknaden. Många av dem kommer att vara godkända för ingångsavdrag när de gör sitt inträde på arbetsmarknaden. Dessa personers arbetsgivare bör inte kunna få ingångsavdrag i 24 månader oavsett vad det handlar om för arbete. För inkomst över en viss nivå i tre månader bör därför ett tak införas. På så vis kan personer med så goda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden att de tidigt fått ett förhållandevis välbetalt arbete snabbt få ett beslut om upphörande av godkännande för ingångsavdrag. En lämplig nivå bedöms vara 28 000 kronor. Därmed kommer godkännandet för ingångsavdrag bl.a. för de flesta nyutexaminerade från eftergymnasiala utbildningar att upphöra efter tre månader. Med nivån 28 000 kronor kan de flesta s.k. enkla jobb omfattas av ingångsavdraget samtidigt som det också finns en viss marginal för tillfälliga utbetalningar av exempelvis semesterersättning m.m. Det kan inte uteslutas att personer med månadslöner strax under 28 000 kronor uppvisar relativt små löneökningar för att ingångsavdraget på så sätt ska kunna nyttjas längre tid. Den samlade effekten av detta bedöms emellertid vara liten.

När den godkände haft inkomster över nivån i 24 respektive tre månader ska beslut fattas om att godkännandet ska upphöra. Bestämmelserna måste

utformas så att det blir enkelt för arbetsgivaren att förutse hur länge ingångsavdraget kan behållas. Det är därmed inte lämpligt att ett omprövningsbeslut rörande en tidigare arbetsgivare i ett slag ska medföra att de 24 månaderna är förbrukade. För att det ska vara förutsebart för både arbetsgivare och arbetstagare ska därför lämnade uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen läggas till grund för bedömningen av hur många månader som taken på 5 000 respektive 28 000 kronor har överskridits. När de samlade ersättningarna för en person under en månad överstigit 5 000 kronor har alltså en av de 24 månaderna förbrukats. Överstiger ersättningen för en månad i stället 28 000 kronor har en av de 24 månaderna och en av de tre månaderna förbrukats. Uppgifter som tillkommit till beskattningsdatabasen senare än månaden efter att arbetsgivaravgifterna ursprungligen skulle ha redovisats ska inte påverka bedömningen av om en månad förbrukats. Om den ersättning som utbetalats i mars skulle ha redovisats i arbetsgivardeklarationen för april kan ändringar gjorda till och med maj beaktas. Ändrade uppgifter om ersättning till en betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen som avser mars men som lämnas först efter maj månads utgång påverkar alltså inte bedömningen av om godkännandet ska upphöra. I exemplet är det först den 1 juni som ersättningen som utgavs under mars månad leder till att en månad markeras som förbrukad.

Upphörande vid viss tidpunkt

Vid utgången av det år en person fyller 65 år ska godkännandet för ingångsavdrag upphöra. Efter utgången av det året ska bara ålderspensionsavgift betalas enligt 2 kap. 27 § socialavgiftslagen oavsett hur stor ersättningen är. Därmed finns det inte någon mening med en överlappning.

Om inte den som är godkänd har fyllt 65 år och Skatteverket inte har beslutat att ingångsavdraget ska upphöra till följd av den godkändes inkomster ska godkännandet för ingångsavdrag upphöra när fem hela kalenderår har passerat sedan godkännandet. Även om ingångsavdraget inte har nyttjats bör godkännandet upphöra efter viss tid. Dels för att uppgifter inte ska lagras längre än nödvändigt hos Skatteverket, dels för att ett godkännande inte med tiden ska förlora sin aktualitet. En väl avvägd tid bedöms vara fem år. Om förutsättningarna för godkännande även vid upphörandet är uppfyllda finns det inte något hinder mot att bli godkänd på nytt.

Upphörande till följd av att det gått fem år från godkännandet eller för att den som är godkänd har fyllt 65 år kan förutses redan vid godkännandet. Det är därför inte nödvändigt för Skatteverket att fatta ett särskilt beslut om upphörande. Upphörandet kan i stället direkt framgå av lag. Information om den längsta möjliga tiden som godkännandet kan gälla kan finnas med på intyget om godkännande för ingångsavdrag. För att undvika missförstånd är informationsinsatser viktiga så att inte den som är godkänd och dennes arbetsgivare får uppfattningen att dessa upphörandegrunder är de enda – oavsett vilken ersättning som den godkände får.

Den som redan är godkänd för ingångsavdrag kan inte godkännas på nytt. Den som varit godkänd för ingångsavdrag kan godkännas på nytt efter att godkännandet har upphört, under förutsättning att villkoren för

godkännande är uppfyllda. Den som är godkänd ska emellertid inte kunna förnya sitt godkännande innan det har upphört. Skulle det vara möjligt att förnya sitt godkännande minskar förutsebarheten i det föreslagna systemet samtidigt som det öppnar för möjligheter till kringgående av upphörandegrunder.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 3 § andra stycket, 10 § första och andra styckena och 12 § lagen om godkännande för ingångsavdrag.

4.7 Förfarandet vid upphörande av godkännande för ingångsavdrag

Promemorians förslag: Ett beslut att godkännandet ska upphöra gäller från och med månaden efter beslutet fattades.

Beslut om att godkännande för ingångsavdrag har upphört får fattas utan att kommunikation enligt 25 § förvaltningslagen har skett.

Skälen för promemorians förslag: Eftersom det handlar om stora mängder beslut om upphörande av godkännande för ingångsavdrag krävs ett helt automatiserat förfarande för båda upphörandegrunderna.

För att arbetsgivaren ska få möjlighet att rätta sig efter ett beslut om upphörande av ingångsavdrag ska det inte börja gälla från beslutsdatumet. Det är lämpligt att godkännandet upphör vid ett månadsskifte för att på så sätt följa redovisningsperioderna för arbetsgivaravgifter. Ett godkännande för ingångsavdrag bör därför upphöra från och med den första dagen i månaden efter att beslutet fattades. Eftersom också arbetsgivare ska få del av besluten om upphörande blir det enkelt för dem att deklarerera rätt.

Ett beslut om att godkännande för ingångsavdrag har upphört fattas utifrån uppgifter som finns registrerade i beskattningsdatabasen. Det finns därmed anledning att göra ett undantag från bestämmelserna i 25 § förvaltningslagen om kommunikation innan beslutet meddelas för samtliga beslut om att ett godkännande för ingångsavdrag ska upphöra.

Såväl den beslutet gäller som arbetsgivaren ska underrättas om ett beslut om att ett godkännande för ingångsavdrag ska upphöra. Arbetsgivare som i arbetsgivardeklarationen för någon av de tre månaderna som föregick beslutet har redovisat ingångsavdrag för den anställde ska underrättas om beslutet om upphörande av ingångsavdrag.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 10 § tredje stycket och 11 § lagen om godkännande för ingångsavdrag.

4.8 Överklagande

Promemorians förslag: Beslut att avslå en ansökan om godkännande för ingångsavgift och beslut om upphörande av godkännande för ingångsavgift får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut får endast överklagas av den som ansökt om godkännande för ingångsavgift eller fått ett beslut om att ett godkännande för ingångsavgift ska upphöra.

Beslut överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets klaganden var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet. Om han eller hon inte var folkbokförd i Sverige, överklagas beslutet till den förvaltningsrätt inom vars domkrets beslutet först fattats.

Skälen för promemorians förslag: Beslut att avslå en ansökan och beslut att ett godkännande för ingångsavgift ska upphöra är beslut som går den enskilde emot och ska kunna överklagas av sökanden eller den vars godkännande för ingångsavgift har upphört. Eftersom det är arbetsgivaren som har den direkta nyttan av att en anställd har ingångsavgift har denne ett intresse av att få överklaga en avslagen ansökan eller ett beslut om att godkännandet ska upphöra. Ingångsavgiften är emellertid utformat så att det är upp till den godkände att påtala för sin arbetsgivare eller potentielle arbetsgivare att denne har rätt till nedsättningen. Godkännandet för ingångsavgift är därmed av sådan karaktär att det inte angår arbetsgivaren, även om det är denne som har den direkta nyttan av godkännandet, på ett sådant sätt att arbetsgivaren ska ha klagorätt.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Eftersom Skatteverkets beslutsfattande i många fall kommer att vara automatiserat och även vid manuell hantering inte vara geografiskt knutet till var den enskilde bor behövs ett undantag från huvudregeln i 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet. Den enskildes folkbokföringsort bör avgöra vilken domstol som är behörig. För dem som inte är folkbokförda i Sverige saknas det skäl att göra undantag från huvudregeln att behörig förvaltningsrätt är den inom vars domkrets beslutet fattades.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 13–15 §§ lagen godkännande för ingångsavgift.

4.9 Ingångsavdragets förhållande till andra nedsättningar av arbetsgivaravgifter

Promemorians förslag: Nuvarande bestämmelser om avdrag för personer som arbetar med forskning och utveckling och avdrag vid avgiftsberäkningen i stödområdet anpassas så att avgiftsunderlaget som omfattas av den föreslagna nedsättningen inte kan ligga till grund för dessa avdrag.

Skälen för promemorians förslag: Som redogjorts för i avsnitt 3.4 finns i dag ett antal olika bestämmelser om nedsättningar eller alternativa beräkningsformer för socialavgifter. De flesta av dem kommer inte att påverkas av förslagen i denna promemoria eftersom ålderspensionsavgiften inte heller påverkas av dessa nedsättningar. Åldersgränsen gör att det inte kan ske någon överlappning med nedsättningen för unga som infördes den 1 augusti 2019.

Ersättningar som omfattas av de föreslagna reglerna bör inte kunna ingå i underlaget för beräkning av avdrag för personer som arbetar med forskning och utveckling. Det får förutsättas förekomma sådana fall även om de inte förväntas vara många. Ett tillägg bör därför göras i 2 kap. 29 § socialavgiftslagen så att det där framgår att ersättning som omfattas av det nu föreslagna ingångsavdraget inte ska räknas in i underlaget för avdraget för personer som arbetar med forskning och utveckling.

Vad gäller reglerna om regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen i stödområdet enligt stödområdeslagen är dessa emellertid utformade på så sätt att de tillsammans med den nu föreslagna nedsättningen skulle kunna innebära att ålderspensionsavgift inte betalas fullt ut för personer som omfattas av ingångsavdraget. Eftersom en sådan nedsättning inte är möjlig behövs det införas ett tillägg med en hänvisning till de nu föreslagna bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifter i stödområdeslagen. Innebörden av tillägget är att vid beräkningen av avgiftspliktig ersättning enligt stödområdeslagen, ska ersättning som avses i 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen inte räknas med. Detta innebär att reglerna om regionalt avdrag i stödområdet enbart kommer att vara tillämplig på den del av ersättningen till en anställd som är godkänd för ingångsavdrag och som överstiger 23 500 kronor.

Nedsättningen kommer inte direkt påverka den särskilda beräkningen enligt lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021, dvs. den nedsättning som gäller vissa enmansföretagare som anställer en första person. Den beräkningen innebär att endast ålderspensionsavgift ska betalas på månatlig ersättning upp till 25 000 kronor. Om en enmansföretagare, som för sin först anställda har rätt till nedsättning av arbetsgivaravgifterna, anställer t.ex. en person som är godkänd för ingångsavdrag som första person kommer företagaren inte ha någon nytta av ingångsavdraget eftersom inkomsttaket för ingångsavdraget är lägre. Om en enmansföretagare har en anställd i företaget och för denna person utnyttjar möjligheten till nedsättning av arbetsgivaravgifterna är det däremot möjligt att anställa en för ingångsavdrag godkänd person och få nedsatta arbetsgivaravgifter enligt promemorians förslag.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom att 2 kap. 29 § andra stycket socialavgiftslagen och 2 § första stycket stödområdeslagen ändras.

4.10 Ingångsavdragets förhållande till arbetsmarknadsstöd

Promemorians förslag: Arbetsgivare ska inte ha rätt till ingångsavdrag för ersättning till anställda med etableringsjobb.

Promemorians bedömning: Ingångsavdragets utformning behöver inte anpassas till något annat arbetsmarknadsstöd än etableringsjobben.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Stöd med arbetsmarknadspolitisk inriktning kan huvudsakligen delas in i två kategorier. Stöd som lämnas i form av ersättning till individen som arbetar eller t.ex. deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och stöd som lämnas till arbetsgivare för kostnader rörande en särskild individ eller för anställda överlag.

Ersättning för deltagande i program

Aktivitetsstöd respektive utvecklingsersättning får enligt 2 kap. 1 respektive 10 § förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser lämnas till personer som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program, förordningen (2007:414) om jobb och utvecklingsgarantin, eller förordningen (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar.

Etableringsersättning kan enligt 2 kap. 12 § förordningen om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser lämnas till den som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Aktivitetsstöd betalas av staten och är avgiftsfritt enligt 2 kap. 17 § socialavgiftslagen eftersom statlig ålderspensionsavgift betalas. Aktivitetsstöd är en skattepliktig inkomst av tjänst enligt 11 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229). Utvecklingsersättning och etableringsersättning är dock inte skattepliktiga enligt 11 kap. 33 § respektive 8 kap. 13 § inkomstskattelagen.

Vid utformningen av ingångsavdraget måste därför ställning tas till om mottaget aktivitetsstöd ska påverka beräkningen av den ingångsavdragsgrundande inkomsten och därmed även påverka om en person ska godkännas för ingångsavdrag, se avsnitt 4.4.

Stöd vid korttidsarbete

Arbetsgivare kan få stöd enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Lagen tillämpas enbart vid en synnerligen allvarlig lågkonjunktur efter särskilt beslut av regeringen (5 § lagen om stöd vid

korttidsarbete). Hittills har lagen aldrig använts. Tillämpas lagen får arbetsgivare där arbetstagare har gått ned i arbetstid och lön ett stöd som beräknas utifrån arbetstagarens ordinarie lön. Arbetsgivaravgifterna påverkar därmed inte stödet. Det saknas anledning att låta utformningen av bestämmelserna om stöd vid korttidsarbete påverka utformningen av ingångsavdraget.

Sysselsättningsbidrag

Sysselsättningsbidrag får enligt förordningen (1998:996) om sysselsättningsbidrag lämnas till bl.a. företag och myndigheter som bedriver viss närmare angiven verksamhet i delar av stödområde A och B. Bidraget lämnas med en högsta summa per årsarbetskraft men är inte knutet till en viss anställd. Det saknas anledning att låta utformningen av bestämmelserna om sysselsättningsbidrag påverka utformningen av ingångsavdraget.

Särskilt anställningsstöd

Särskilt anställningsstöd kan enligt förordningen (2018:42) om särskilt anställningsstöd betalas till arbetsgivare som anställt en person som anvisats till introduktionsjobb eller extratjänst. För extratjänst lämnas ekonomiskt stöd med hela lönekostnaden. Sätts arbetsgivaravgifterna ned så minskas också stödet lika mycket. För introduktionsjobben lämnas däremot ekonomiskt stöd med 80 procent av lönekostnaden, vilket innebär att minskningen inte är exakt lika stor. Det saknas dock anledning att låta utformningen av det särskilda anställningsstödet påverka utformningen av ingångsavdraget.

Lönebidrag

Lönebidrag kan enligt förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga lämnas till arbetsgivare som anställt en person med funktionsnedsättning. I den bidragsgrundande lönekostnaden ingår bl.a. kontant bruttolön, arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift. På samma sätt som är fallet med stödet vid introduktionsjobb blir minskningen av bidraget inte exakt lika stor som nedsättningen av avgifterna. Det saknas dock anledning att låta utformningen av bestämmelserna om lönebidrag påverka utformningen av ingångsavdraget.

Stöd för nystartsjobb

Stöd för nystartsjobb enligt förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb kan lämnas till arbetsgivare som anställer personer över 20 år som bl.a. varit arbetslösa viss tid, vissa nyanlända invandrare, vissa fängelsedömda och inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin. Arbetsförmedlingen fattar beslut om stöd efter ansökan från arbetsgivaren. Stödet är kopplat till en viss anställd person. Stödbeloppet fastställs med utgångspunkt i de arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgift som betalas för en anställds kontanta bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön upp till 20 000 kronor per månad. Stöd lämnas sedan med en,

två eller två och en halv gånger det månatliga belopp som fastställts (16 och 17 §§ förordningen om stöd för nystartsjobb).

Minskas arbetsgivaravgifterna till följd av ingångsavdraget minskas samtidigt det stöd arbetsgivaren har rätt till. I många fall är stödet för nystartsjobb förmånligare om arbetsgivaravgifterna är höga. Det saknas dock anledning att låta utformningen av stödet för nystartsjobb påverka utformningen av ingångsavdraget.

Yrkesintroduktionsanställningar

Lönesubvention och ekonomiskt stöd vid handledning kan enligt förordningen (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar lämnas för att stimulera en yrkesintroduktionsanställning. Stödet är kopplat till anställningen av en viss person. Det är tre kategorier som kan få del av stödet; ungdomar, långtidsarbetslösa och nyanlända invandrare. För de olika kategorierna finns särskilda krav för att komma i fråga för en yrkesintroduktionsanställning. Stödet i form av lönesubvention lämnas i form av återbetalning av ett belopp som motsvarar arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift. Stöd lämnas högst med det belopp som ska betalas vid en bruttolön om 18 750 kronor per månad (13 § förordningen om stöd för yrkesintroduktionsanställningar). Ekonomiskt stöd lämnas för handledning med som mest 115 kronor per anställd och dag. Sätts arbetsgivaravgifterna ned så minskas också lönesubventionen. Det saknas anledning att låta utformningen av bestämmelserna om lönesubvention vid yrkesintroduktionsanställningar påverka utformningen av ingångsavdraget.

Statligt stöd vid etableringsjobb

Etableringsjobb är en ny subventionerad anställningsform som bygger på en överenskommelse mellan Landsorganisationen i Sverige, Unionen och Svenskt Näringsliv. Syftet med etableringsjobben är att öka möjligheterna för nyanlända och långtidsarbetslösa att etablera sig på arbetsmarknaden samt att underlätta arbetsgivarnas framtida behov av kompetensförsörjning. Etableringsjobben ska enligt januariavtalet införas och utvidgas till företag utan kollektivavtal och till bemanningsföretag på ett sätt som gör att fördelarna inte går förlorade. Arbetet pågår för närvarande i Arbetsmarknadsdepartementet där departementspromemorian Etableringsjobb (Ds 2019:13) har remitterats.

Under etableringsjobsanställningen ska den anställda få en kombination av lön från arbetsgivaren och ersättning från staten. Utformningen skiljer sig från dagens befintliga subventionerade anställningar på så sätt att subventionen betalas direkt till individen, i stället för att arbetsgivaren betalar hela lönen till arbetstagaren och sedan får ersättning för en del av lönen från staten. Arbetsgivaravgifter ska betalas som vanligt på den del av lönen som arbetsgivaren betalar. Etableringsjobben är tänkta att vara betydligt mer förmånliga för arbetsgivaren än det mer generella ingångsavdraget samtidigt som många som kvalificerar sig för etableringsjobb kommer att vara godkända för ingångsavdrag. Det är därmed inte rimligt att de aktuella arbetsgivaravgifterna ska sättas ned genom ingångsavdraget. Det ingår i Skatteverkets vanliga kontroll av deklarationer att tillse att arbetsgivare

inte till följd av en lämnad oriktig uppgift får ingångsavdrag för ersättning som utges till arbetstagare med etableringsjobb hos arbetsgivaren.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom att ett nytt andra stycke införs i 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen.

4.11 Skatteverket ska ges tillgång till vissa uppgifter hos Migrationsverket i ärenden om godkännande för ingångsavdrag

Promemorians förslag: Vid handläggning av ärenden om godkännande för ingångsavdrag ska Skatteverket medges direktåtkomst till följande personuppgifter hos Migrationsverket:

- namn och personnummer,
- bevis om uppehållstillstånd, och
- att en person har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen eller på grund av anknytning till en sådan person.

I förordningen om godkännande för ingångsavdrag ska det införas bestämmelser om att tillgången till de uppgifter som Skatteverket får från Migrationsverket genom direktåtkomst ska begränsas till det som varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Skälen för promemorians förslag

Behovet av uppgifter vid handläggningen av ärenden om godkännande för ingångsavdrag

I denna promemoria föreslås att ett ingångsavdrag ska införas för personer som saknar arbetslivserfarenhet eller under lång tid varit i arbetslöshet. Även vissa skyddsbehövande och deras anhöriga, som generellt sett står långt ifrån arbetsmarknaden ska kunna få ett godkännande för ingångsavdrag. Godkännandet ska handläggas av Skatteverket och prövas utifrån de kriterier som anges i avsnitt 4.3. När det gäller handläggningen och utfärdande av godkännande för ingångsavdrag för personer som saknar arbetslivserfarenhet eller under lång tid varit i arbetslöshet ställs bl.a. följande kriterier upp. Den enskilde ska vara mellan 18 och 65 år, folkbokförd sedan fem år och inte ha haft en inkomst överstigande en viss summa under en viss tid. De nu angivna uppgifterna finns redan i dag tillgängliga för Skatteverket varför prövningen av denna grupp inte kräver att ytterligare information hämtas eller begärs in. När det däremot gäller de skyddsbehövande eller utläningar med anknytning till sådana personer är saken delvis en annan. Kriterierna för att få ett godkännande för ingångsavdrag för gruppen skyddsbehövande är nämligen bl.a. kopplade till huruvida de fått uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen eller uppehållstillstånd på grund av anknytning till en sådan skyddsbehövande person (se avsnitt 4.3). Sådana uppgifter finns inte

tillgängliga för Skatteverket i dag. Dessa uppgifter om uppehållstillstånd behöver således komma Skatteverket tillhanda på något sätt.

Ingångsavgiften ska inte administreras av den enskilde, dvs. denne ska inte själv begära någon form av avgift i sin deklaration eller på annat sätt förse sin arbetsgivare med underlag för arbetsgivardeklarationen. Att ställa krav på att den enskilde ger in uppgifter om uppehållstillstånd skulle innebära att gruppen skyddsbehövande och deras anhöriga skulle ställas inför högre krav på egen medverkan än andra som är godkända för ingångsavgift, vilket inte är önskvärt. Ett förfarande som kräver den enskildes aktiva medverkan för godkännande skulle också fordra större informationsinsatser från myndigheterna om själva godkännandet. En sådan ordning bedöms inte bidra till en snabb, enkel och effektiv handläggning. Istället är det nödvändigt att möjliggöra någon form av uppgiftsutbyte mellan Skatteverket och Migrationsverket.

Exempel på uppgiftsutbyte mellan Skatteverket och Migrationsverket i dag

Bestämmelser som reglerar andra myndigheters åtkomst till personuppgifter i Migrationsverkets utlänningsdatabas finns bl.a. i utlänningsdatalagen (2016:27) och i utlänningsdataförordningen (2016:30). Enligt 19 § utlänningsdatalagen får, utöver Skatteverket, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utlandsmyndigheterna, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och i vissa fall en part eller en parts ombud eller biträde, medges direktåtkomst till personuppgifter hos Migrationsverket. I 8–13 §§ utlänningsdataförordningen anges i vilken utsträckning direktåtkomst kan medges. När det gäller Skatteverkets direktåtkomst framgår av 13 § utlänningsdataförordningen att Skatteverket får medges direktåtkomst till de personuppgifter som myndigheten behöver för handläggning av en ansökan om identitetskort enligt lagen (2015:899) om identitetskort för folkbokförda i Sverige. Direktåtkomsten avser bl.a. uppgifter om namn och personnummer och bevis om uppehållstillstånd (prop. 2015/16:65 s. 88 f.).

Vad innebär direktåtkomst?

Det finns inte någon legaldefinition av uttrycket direktåtkomst. Det som vanligtvis avses med direktåtkomst är att någon har direkt tillgång till någon annans register eller databas, och på egen hand kan söka efter information, men utan att kunna påverka innehållet i registret eller databasen. Enligt Informationshanteringsutredningen (SOU 2015:39 Myndighetsdatalag) bör direktåtkomst anses föreligga om en myndighet hos en annan myndighet har sådan teknisk tillgång till upptagningar som avses i 2 kap. 3 § andra stycket tryckfrihetsförordningen, dvs. om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas (se SOU 2015:39 Myndighetsdatalag s. 121 och s. 390 f.). Högsta förvaltningsdomstolen använde i avgörandet HFD 2015 ref. 61, som avsåg utlämnande av uppgifter i form av upptagning mellan myndigheter, en motsvarande definition av direktåtkomst.

I begreppet direktåtkomst ligger också att den som är personuppgiftsansvarig för registret eller databasen saknar kontroll över vilka uppgifter som den som har direktåtkomst vid ett visst tillfälle tar del av. Från integritetssynpunkt har det därför ansetts viktigt att frågor om tillgång till uppgifter genom direktåtkomst regleras särskilt i registerlagstiftningarna (se bl.a. prop. 2000/01:129 s. 74 och prop. 2005/06:52 s. 8).

Den myndighet som lämnar ut uppgifter genom direktåtkomst fattar inte beslut om utlämnande i varje enskilt fall. Prövningen av om ett utlämnande är förenligt med offentlighets- och sekretesslagen måste därför ske redan då uppgifterna görs tillgängliga genom direktåtkomst, oavsett om någon mottagare vid den tidpunkten tar del av dem. En bestämmelse om direktåtkomst är inte en sådan sekretessbrytande regel som avses i offentlighets- och sekretesslagen, eftersom bestämmelser om direktåtkomst bara tar sikte på formen för utlämnandet. En förutsättning för att direktåtkomst ska kunna tillåtas är därför att åtkomsten antingen endast avser offentliga uppgifter eller att den avser sådana sekretessbelagda uppgifter som enligt lag eller förordning får lämnas ut till den som har direktåtkomst.

Uppgiftsutbytet mellan Skatteverket och Migrationsverket ska ske genom direktåtkomst

Som anges ovan har Skatteverket vid handläggningen av ärenden om identitetskort för folkbokföring i Sverige i dag direktåtkomst till bl.a. uppgifter om namn- och personnummer och bevis om uppehållstillstånd. Bevis om uppehållstillstånd innehåller bl.a. uppgifter om vilken typ av tillstånd som getts och hur länge tillståndet gäller. Beviset innehåller dock inte någon uppgift om på vilken grund uppehållstillståndet meddelats.

Av det totala antalet ärenden om godkännande för ingångsavgift bedöms ca 20 000–30 000 ärenden årligen avse skyddsbehövande personer och de som fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana personer. Som anges ovan innebär direktåtkomst att mottagande myndighet så att säga kliver in hos den utlämnande myndigheten och självständigt hämtar in de uppgifter som mottagande myndighet behöver från den utlämnande myndighetens system. En direktåtkomst innebär effektivitetsvinster för den mottagande myndigheten, eftersom handläggande tjänstemän inte behöver begära ut de uppgifter som behövs för prövningen och bedömningen i ett enskilt ärende från den utlämnande myndigheten utan själva kan söka den information som krävs. Direktåtkomst innebär också motsvarande fördelar för den utlämnande myndigheten, eftersom den inte behöver avsätta resurser för att hantera de förfrågningar om utlämnande som kommer från den andra myndigheten. Ett utbyte av uppgifter genom direktåtkomst bedöms innebära en tydlig effektivitetsvinst. Dessutom finns redan i dag ett utbyte av uppgifter genom direktåtkomst mellan myndigheterna i fråga avseende samma eller liknande uppgifter. De uppgifter som Skatteverket behöver i ärenden om godkännande för ingångsavgift ska därför lämnas ut genom direktåtkomst.

Som nämns ovan regleras i utlämningsdatalagen och utlämningsdataförordningen hur Skatteverket får medges direktåtkomst till

personuppgifter hos Migrationsverket i ärenden om identitetskort vid folkbokföring i Sverige. Den lösning som gäller i sådana ärenden lämpar sig också för ärenden om godkännande för ingångsavgifter. Mot bakgrund härav föreslås att 13 § utlänningsdataförordningen utvidgas till att omfatta direktåtkomst för Skatteverket även i ärenden om godkännande för ingångsavgifter (jfr 11 och 19 §§ utlänningsdatalagen). Av bestämmelsen ska framgå att direktåtkomsten i ärenden om godkännande för ingångsavgifter ska begränsas till de uppgifter som Skatteverket behöver för att handlägga godkännanden för ingångsavgifter. Det vill säga uppgifter om namn och personnummer, bevis om uppehållstillstånd och om uppehållstillstånd har beviljats den enskilde som skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen eller på grund av anknytning till en sådan person. Vad gäller de frågor som uppkommer avseende sekretess och behandlingen av de uppgifter som ska lämnas ut via direktåtkomst hänvisas till avsnitt 4.12.2 och 4.13.

Skyddet för den personliga integriteten

Direktåtkomst anses generellt sett öka riskerna för intrång i den personliga integriteten, eftersom det typiskt sett innebär att uppgifter blir tillgängliga för fler personer och att den utlämnande myndighetens möjligheter att kontrollera användningen av uppgifterna minskar. För att upprätthålla den personliga integriteten måste vissa krav ställas på åtkomsten (se bl.a. prop. 2007/08:160 s. 46 f., s. 56 f. och SOU 2012:90 s. 123 f.). För att minska risken för integritetsintrång kan kretsen av personer som har tillgång till uppgifterna begränsas. Detta sker lämpligast genom att åtkomstmöjligheterna begränsas så mycket som möjligt med hänsyn till den aktuella verksamheten och känsligheten hos personuppgifterna. Sådana bestämmelser finns t.ex. i 14 § förordningen om identitetskort för folkbokförda i Sverige. Mot bakgrund av vad som nu sagts föreslås att det ska införas en bestämmelse som begränsar tillgången till de uppgifter som Skatteverket erhåller från Migrationsverket till de som varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Bestämmelsen bör införas i den nya förordningen om godkännande för ingångsavgifter och reglera tillgången till de uppgifter om namn och personnummer, bevis om uppehållstillstånd och om uppehållstillstånd har beviljats den enskilde enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen eller på grund av anknytning till en sådan person som Skatteverket erhåller från Migrationsverket genom direktåtkomst och som inte hanteras maskinellt.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 5 § tredje stycket förordningen om godkännande för ingångsavgifter och genom att 13 § utlänningsdataförordningen ändras.

4.12 Sekretess och lagen om godkännande för ingångsavdrag

4.12.1 Sekretess i ärenden om godkännande för ingångsavdrag

Promemorians förslag: Det ska införas bestämmelser om att beslut om godkännande för ingångsavdrag och beslut om att ett sådant godkännande har upphört ska omfattas av sekretess.

Den sekretessbrytande bestämmelsen som enligt offentlighets- och sekretesslagen gäller till förmån för enskilda för uppgifter om en enskild enligt bl.a. lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska ändras så att den också omfattar uppgifter som ska lämnas ut enligt förordningen om godkännande för ingångsavdrag.

I lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska det införas en bestämmelse om att uppgifter om huruvida en fysisk person innehar ett godkännande för ingångsavdrag enligt lagen om godkännande för ingångsavdrag ska få lämnas ut från databasen till en arbetsgivare eller uppdragsgivare under vissa omständigheter. Sådana uppgifter ska få lämnas ut till en arbetsgivare eller uppdragsgivare som begärt och beviljats nedsättning för en fysisk person under någon av de senaste tre månaderna eller om den fysiska personen har gett sitt medgivande till att godkännandet kontrolleras.

I förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska det införas en bestämmelse om att uppgifter om att en arbetstagar har ett godkännande enligt lagen om godkännande för ingångsavdrag ska få lämnas ut till en arbetsgivare eller uppdragsgivare på medium för automatiserad behandling.

Promemorians bedömning: Bestämmelserna om verkställighetsföreskrifter i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet möjliggör för Skatteverket att meddela ytterligare föreskrifter om medgivande till utlämnande för kontroll av godkännande för ingångsavdrag eller hur kontrollen av en arbetstagar eller uppdragstagar godkännande för ingångsavdrag ska gå till. Några ytterligare sådana bestämmelser behövs således inte.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Skattesekretess och ärenden om godkännande för ingångsavdrag

Enligt 27 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, gäller sekretess i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Sekretess gäller, enligt andra stycket, även i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets

beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen. Av bestämmelsens fjärde stycke framgår att första och andra styckena inte gäller om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

Ärenden om godkännande för ingångsavdrag hanteras inom ramen för Skatteverkets beskattningsdatabas (se avsnitt 4.13). Uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som tillförts databasen omfattas enligt 27 kap. 1 § andra stycket OSL av sekretess. Sekretessen omfattar uppgifter om såväl den som är föremål för bestämmande av skatt etc. som tredje man, vilkens förhållanden är berörda. Ärenden om godkännande för ingångsavdrag kommer således att omfattas av sekretess hos Skatteverket. Ett undantag för detta gäller dock enligt 27 kap. 6 §. Av bestämmelsen framgår bl.a. att sekretessen enligt 1 § inte gäller beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. Sekretessen gäller dock om beslutet meddelats i vissa, i bestämmelsen, angivna ärenden, däribland förhandsbesked i skattefrågor och beslut om trängselskatt. Fråga är då om ett beslut om godkännande för ingångsavdrag är ett beslut om bestämmande av skatt eller underlag för bestämmande om skatt och, om så är fallet, om det finns behov av sekretess för sådana beslut.

Skatteverkets beslut om godkännande för ingångsavdrag är, om inte ett renodlat beslut om bestämmande om skatt, i vart fall ett beslut om underlag för fastställande av skatt. Detta då beslut om godkännande för ingångsavdrag ligger till grund för en arbetsgivares begäran om nedsatta arbetsgivaravgifter. Arbetsgivaravgifter omfattas enligt 27 kap. 1 § tredje stycket OSL av begreppet ”skatt”. Godkännandet är således bärare av ingångsavdragsmöjligheten och har en direkt koppling till Skatteverkets beslut om socialavgifter. Att ett godkännande för ingångsavdrag är ett beslut om bestämmande av skatt eller underlag för fastställande av skatt överensstämmer också med vad som uttalats om godkännande av gävomottagare (jfr prop. 2018/19:92 s. 33).

Vad gäller frågan om beslut om godkännande ska vara offentliga eller inte noteras följande. Beslut om godkännande för ingångsavdrag kommer att utfärdas till de enskilda personer som uppfyller kriterierna för godkännande. Om ett beslut är offentligt är även skälen för beslutet det. Skatteverket kommer att godkänna alla de personer som uppfyller kriterierna i den nya lagen för ingångsavdrag, utan urskiljning. För en grupp är ett av kriterierna för att godkännas för ingångsavdrag att den enskilde inte haft en ingångsavdragsgrundande inkomst överstigande 100 000 kr under de fem senaste hela kalenderåren. För gruppen skyddsbehövande kommer godkännandet att baseras på uppgiften om en person beviljats uppehållstillstånd som skyddsbehövande eller på anknytning till någon som är skyddsbehövande. Uppgifterna om att en enskild är skyddsbehövande eller har uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person som är skyddsbehövande är inte allmänt tillgängliga. För den gruppen är det således inte lämpligt att offentliggöra vare sig beslutet om godkännande i sig eller skälen för ett sådant beslut. Utöver vad som sagts om skyddsbehovet för gruppen skyddsbehövande är det sannolikt att det kommer finnas de som inte vill visa att de tillhör en låginkomsttagargrupp eller tillhör en sådan grupp som erhåller godkännande för ingångsavdrag. Inte minst med beaktande av att den

absoluta majoriteten av personer som erhåller godkännandet inte kommer att ha ansökt om ett sådant. Det förefaller inte heller lämpligt att göra skillnad på sekretesskyddet mellan grupperna av enskilda som kommer att omfattas av godkännandet för ingångsavdrag. Sekretess för beslut om godkännande för ingångsavdrag bör således träffa besluten för samtliga grupper som omfattas av den nya lagen. Mot bakgrund av vad som nu har sagts föreslås att beslut om godkännande för ingångsavdrag ska skyddas av sekretess. Av samma skäl bör sekretess gälla också för beslut om att ett sådant godkännande upphört. Bestämmelserna i 27 kap. 6 § OSL föreslås därför utökas till att omfatta beslut om godkännande för ingångsavdrag och beslut om att ett sådant godkännande upphört.

Av 27 kap. 7 § OSL framgår att sekretessen enligt bl.a. 27 kap. 1 § OSL inte hindrar att uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i bl.a. skattedatabaslagen. Mot bakgrund av förslaget om sekretess för beslut om godkännande och upphörande av ett sådant godkännande och då förordningen om godkännande av ingångsavdrag föreslås innehålla en bestämmelse om att Skatteverket, under vissa omständigheter, ska underrätta en arbetsgivare om att en arbetstagares godkännande för ingångsavdrag har upphört, föreslås att det i 27 kap. 7 § OSL införs en sekretessbrytande bestämmelse som omfattar förordningen om godkännande för ingångsavdrag. Det vill säga att sekretessen som föreslås gälla för beslut om godkännande för ingångsavdrag och upphörande av ett sådant godkännande enligt 27 kap. 6 § OSL inte ska hindra att uppgift lämnas ut enligt vad som föreskrivs i förordningen om godkännande för ingångsavdrag. Förordningen om godkännande för ingångsavdrag föreslås innehålla en bestämmelse om att Skatteverket under vissa omständigheter ska underrätta en arbetsgivare om att en persons godkännande för ingångsavdrag har upphört.

Uppgifter om godkännande för ingångsavdrag ska kunna lämnas ut till arbetsgivaren under vissa omständigheter

Den som innehar ett godkännande för ingångsavdrag kommer inte att ha någon skyldighet att visa upp det eller meddela sin arbetsgivare om att denne t.ex. har mer än en anställning vilket sannolikt inverkar på inkomsternas storlek och det inkomsttak som gäller enligt den nya lagen (jfr vad som sägs i avsnitt 4.6 och förslaget till 10 § lagen om godkännande för ingångsavdrag). Samtidigt förutsätter nyttjandet av ingångsavdraget att arbetsgivaren känner till att personen i fråga har ett ingångsavdrag och att detta är gällande vid vissa tidpunkter eftersom arbetsgivaren är ansvarig för att lämna in korrekta arbetsgivardeklarationer. Det går t.ex. att föreställa sig att arbetsgivaren under pågående anställning önskar verifiera att arbetstagarens godkännande inte har upphört eller kommer att upphöra snart på grund av att arbetstagaren har inkomster från flera arbetsgivare som sammantaget överstiger det angivna inkomsttaket. Den som önskar anställa en person kan också vilja kontrollera att det godkännande för ingångsavdrag som personen uppger sig ha faktiskt gäller eftersom det kan göra personen mera attraktiv att anställa. För att arbetsgivaren ska kunna vara säker på att det finns ett gällande ingångsavdrag och kunna nyttja ingångsavdraget korrekt under pågående anställning genom att ange rätt

uppgifter i arbetsgivardeklarationen, behöver det införas bestämmelser som möjliggör för en kontroll av godkännandet i vissa fall.

Som anges ovan gäller sekretess i ärenden om godkännande för ingångsavdrag och för beslut i sådana ärenden. För att uppgifter ska kunna lämnas ut till arbetsgivaren krävs således sekretessbrytande bestämmelser. Sekretessbrytande bestämmelser kan formuleras som en rätt för en enskild eller myndighet att ta del av uppgifter (jfr 10 kap. 28 § OSL). Av 27 kap. 7 § OSL framgår att sekretess enligt 27 kap. 1 § OSL inte hindrar att uppgifter lämnas ut till enskild enligt vad som föreskrivs i skattedatabaslagen. Av 2 kap. 5 § skattedatabaslagen framgår att den sekretess som gäller för vissa uppgifter i beskattningsdatabasen kan lämnas ut, under förutsättning att inte den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående till denne lider men. Bestämmelsen möjliggör således för vilken enskild som helst att begära och få ut uppgifter som anges i bestämmelsen så länge inte arbetstagaren (i nu aktuella fall) eller någon närstående till denne lider men. Bland de uppgifter som nämns i bestämmelsen finns bl.a. namn och personnummer, registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter och på vilket sätt den preliminära skatten ska betalas för en fysisk person. Även uppgifter om huruvida t.ex. en fysisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt kan lämnas ut till enskild. Uppgifter om att en enskild innehar ett godkännande för ingångsavdrag nämns dock inte i 2 kap. 5 § skattedatabaslagen. Sådana uppgifter bedöms inte heller falla in bland de uppgifter som anges i bestämmelsen i fråga. För utlämnande av uppgifter om godkännande till arbetsgivaren krävs därför att det införs nya bestämmelser om detta. För att säkerställa att inte syftet med sekretessen för godkännande för ingångsavdrag urholkas bör bestämmelserna om uppgiftsskyldighet avgränsas till utlämnande till arbetsgivare. En sådan utformning skiljer sig från hur 2 kap. 5 § skattedatabaslagen ser ut. Bestämmelserna om utlämnande av uppgifter om godkännande för ingångsavdrag bör därför föras in i en egen bestämmelse, efter 2 kap. 5 § skattedatabaslagen. Av bestämmelsen ska framgå att utlämnande får ske till arbetsgivare under följande omständigheter. Utlämnande får ske till en arbetsgivare som begärt och beviljats ingångsavdrag för en fysisk person (arbetstagare eller uppdragstagare) under någon av de senaste tre månaderna eller till en arbetsgivare om den fysiska personen har gett sitt medgivande till det. För att förtydliga med stöd av vilken bestämmelse som arbetsgivaren begär ingångsavdrag bör hänvisning ske till den nya föreslagna 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen. Möjligheten för arbetsgivaren att erhålla uppgifter ska också begränsas i tid. Tre månader bedöms vara väl avvägt. Detta innebär att om arbetsgivaren begär och beviljas ingångsavdrag för den anställde i mars, kan kontroll ske under tre månader från detta, (april–juni). De eventuella ytterligare föreskrifter som behövs avseende t.ex. formen för arbetstagarens medgivande till utlämnande av uppgifterna om godkännande för ingångsavdrag kan Skatteverket meddela med stöd av 24 § skattedatabasförordningen. Något nytt bemyndigande behöver således inte införas. Utöver vad som nu sagts bör utlämnande av uppgifter till arbetsgivaren rimligen också kunna ske genom medium för automatiserad behandling, t.ex. e-post eller annan överföring via nät.

Av 2 kap. 6 § skattedatabaslagen framgår att uppgifter i databasen får lämnas ut till enskild på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Sådana föreskrifter finns bl.a. i 9–14 §§ förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (skattedatabasförordningen). Enligt 10 § skattedatabasförordningen får uppgifter om en arbetstagares eller uppdragstagares namn och personnummer, slag av preliminär skatt som personen ska betala samt uppgifter till ledning för beräkning av skatteavdrag för betalning av preliminär skatt, lämnas ut till en arbetsgivare eller uppdragsgivare på medium för automatisk databehandling.

Bestämmelsen möjliggör utlämnande av uppgifter till en arbetsgivare under vissa omständigheter och förefaller lämplig att komplettera med ett nytt andra stycke enligt vilket uppgifter om godkännande för ingångsavdrag ska få lämnas ut till arbetsgivaren. Av 9 § skattedatabasförordningen framgår att utlämnande på medium för automatiserad behandling får ske om inte hinder finns i annan författning. Med hänsyn härtill och med beaktande av att den föreslagna nya bestämmelsen i skattedatabaslagen begränsar utlämnandet till vissa särskilda omständigheter kommer utlämnande på medium för automatiserad behandling endast att kunna ske i överensstämmelse med den nya 2 kap. 5 a § skattedatabaslagen. Det vill säga till en arbetsgivare som begärt och beviljats ingångsavdrag för arbetstagaren under någon av de senaste tre månaderna eller till en arbetsgivare om arbetstagaren har gett sitt medgivande till det. Precis som när det gäller arbetstagarens medgivande till utlämnande av uppgifter till en potentiell arbetsgivare går det att föreställa sig att det kan behövas kompletterande föreskrifter när det gäller utlämnande på medium för automatiserad behandling i de nu nämnda fallen. Inte minst kan man föreställa sig att det behövs särskilda bestämmelser om hur arbetsgivarens kontroll av godkännandet ska gå till. Som anges ovan framgår av 24 § skattedatabasförordningen att Skatteverket får meddela föreskrifter om verkställighet av bestämmelserna i skattedatabaslagen och skattedatabasförordningen. Någon ytterligare bestämmelse bedöms därför inte behöva införas i detta avseende för att möjliggöra för Skatteverket att utfärda föreskrifter i nu nämnda avseenden.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 2 kap. 5 a § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och genom att 27 kap. 6 och 7 §§ offentlighets- och sekretesslagen och 10 § förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ändras.

4.12.2 Sekretessfrågor med anledning av Skatteverkets direktåtkomst till uppgifter hos Migrationsverket

<p>Promemorians förslag: I förordningen om godkännande för ingångsavdrag ska det införas bestämmelser om att uppgifter om bl.a. namn, personnummer och om uppehållstillstånd beviljats en enskild som skyddsbehövande som Migrationsverket behandlar enligt</p>
--

utlänningsdatalagen ska lämnas ut till Skatteverket genom direktåtkomst eller på begäran av verket.

Promemorians bedömning: Bestämmelserna om sekretess till skydd för enskild inom verksamhet som rör skatt, tull, m.m. i offentlighets- och sekretesslagen bedöms tillräckliga för att skydda de uppgifter som Skatteverket erhåller från Migrationsverket.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Behövs det sekretessbrytande bestämmelser vid Skatteverkets direktåtkomst till uppgifter hos Migrationsverket?

Enligt 21 kap. 5 § första stycket OSL gäller sekretess för uppgift som rör en utlänning, om det kan antas att röjandet av uppgiften skulle medföra fara för att någon utsätts för övergrepp eller lider annat allvarligt men som föranleds av förhållandet mellan utlänningen och en utländsk stat eller myndighet eller organisation av utlänningar. Sekretessen gäller med ett rakt skaderekvisit, dvs. presumtionen är att uppgifterna är offentliga. Sekretessen gäller oavsett i vilket sammanhang eller hos vilken myndighet uppgiften förekommer. Enligt 37 kap. 1 § första stycket OSL gäller sekretess i verksamhet för kontroll över utlänningar och i ärende om svenskt medborgarskap för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Beträffande beslut i ärenden gäller sekretessen i 37 kap. 1 § första och andra styckena OSL endast för uppgifter i skälen (se 37 kap. 1 § tredje stycket OSL). Sekretessen gäller i sådana ärenden med ett omvänt skaderekvisit och presumtionen är att uppgifterna är sekretessbelagda. Med ”verksamhet för kontroll över utlänningar” avses ärenden om visering, uppehållstillstånd, arbetstillstånd, avvisning eller utvisning, men också kontroll- och verkställighetsåtgärder (se prop. 1979/80:2 del A s. 210).

Vid direktåtkomst görs inte någon sekretessprövning vid uppgifternas utlämnande till mottagaren och bestämmelser om direktåtkomst har i sig inte någon sekretessbrytande verkan (jfr avsnitt 4.11). Uppgifterna om att en enskild fått uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov bedöms omfattas av 37 kap. 1 § OSL. Med hänsyn till vad som nu sagts bedöms det behöva införas sekretessbrytande bestämmelser för att Skatteverket ska kunna få del av uppgifterna från Migrationsverket via direktåtkomst.

Sekretessbrytande bestämmelser formuleras ofta som en rätt för mottagande myndighet att ta del av uppgifter. I sammanhanget noteras att vad gäller Skatteverket så finns det t.ex. bestämmelser om uppgiftsskyldighet i 14 § förordningen om identitetskort för folkbokförda i Sverige. Bestämmelserna i 14 § förordningen om identitetskort för folkbokförda i Sverige täcker två situationer. Enligt bestämmelsens första stycke har Skatteverket rätt att ta del av uppgifter som Migrationsverket behandlar enligt 11 § utlänningslagen vid Skatteverkets direktåtkomst enligt 19 § den lagen. Enligt bestämmelsens andra stycke ska Migrationsverket på begäran av Skatteverket lämna ut sådana uppgifter till Skatteverket som anges i 13 § andra stycket utlänningsdataförordningen och som Skatteverket behöver för handläggning av en ansökan om

identitetskort. Liknande bestämmelser finns t.ex. i 20 § utlänningsdatalagen (jfr prop. 2015/16:65 s. 94).

De sekretessbrytande bestämmelser som behövs för godkännande för ingångsavdrag ska införas i förordningen om godkännande för ingångsavdrag och utformas som föreskrifter om uppgiftsskyldighet i enlighet med vad som anges i 10 kap. 28 § OSL. Vad gäller den faktiska utformningen föreslås att det, på samma sätt som i författningarna som nämns ovan, införs bestämmelser som reglerar såväl uppgiftsutlämnandet vid direktåtkomst som uppgiftsutlämnandet i enskilda fall (jfr prop. 2012/13:120 s. 44 f.). Uppgiftsutlämnande i enskilda fall bedöms behövas för att säkerställa att Skatteverket alltid har möjlighet att få del av de uppgifter som verket behöver för sin handläggning av godkännande för ingångsavdrag för det fall systemet t.ex. ligger nere.

Bestämmelserna vid direktåtkomst ska formuleras som en generell rätt för Skatteverket att ta del av de personuppgifter om enskilda som Migrationsverket behandlar med stöd av samtliga primära ändamål utom återsökning av avgöranden, rättsutredningar och annan rättslig information eller information som rör förhållanden i andra länder (jfr 14 § första stycket förordningen om identitetskort för folkbokförda i Sverige och 20 § första stycket utlänningsdatalagen). Vad gäller utlämnandet av uppgifter i enskilda fall såsom t.ex. via telefon eller e-post bör bestämmelserna utformas på så sätt att det framgår att Migrationsverket på begäran av Skatteverket ska lämna ut uppgifter om namn och personnummer, bevis om uppehållstillstånd som meddelats en enskild enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen eller på grund av anknytning till en sådan skyddsbehövande person.

Sekretess för utlämnade uppgifter?

Vad gäller frågan om sekretesskydd för de uppgifter som kommer att lämnas ut från Migrationsverket till Skatteverket noteras följande. I 11 kap. 4 § OSL finns en särskild bestämmelse om överföring av sekretess vid direktåtkomst. I bestämmelsen anges att om en myndighet hos en annan myndighet har elektronisk tillgång till en upptagning för automatiserad behandling och en uppgift i denna är sekretessreglerad, blir sekretessbestämmelsen tillämplig även hos den mottagande myndigheten. Undantag gäller dock för uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten. Av 11 kap. 8 § OSL framgår att sekretessen inte överförs, om en sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse redan är tillämplig på uppgifterna hos den mottagande myndigheten. Om det finns en sekretessbestämmelse som är direkt tillämplig hos den mottagande myndigheten, en s.k. primär sekretessbestämmelse, ska således den bestämmelsen tillämpas, oavsett om den är svagare eller starkare än den överförda sekretessen. Med primär sekretessbestämmelse avses enligt 3 kap. 1 § OSL en bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hanteras hos myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten. Enligt 7 kap. 2 § OSL gäller sekretessen för en uppgift hos en överlämnande myndighet även hos den mottagande myndigheten om sekretess följer av en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig hos

den mottagande myndigheten eller av en bestämmelse om överföring av sekretess.

Bestämmelserna om utlänningssekretess i 21 kap. 5 § OSL gäller hos alla myndigheter för uppgifter som rör utlänningar, således även hos de mottagande myndigheterna. Sekretessen enligt 37 kap. 1 § OSL gäller generellt i verksamhet för kontroll av utlänningar och i ärenden om svenskt medborgarskap. Bestämmelsen är tillämplig på en stor del av de uppgifter som bl.a. Migrationsverket och Polismyndigheten behandlar när de handlägger utlännings- och medborgarskapsärenden eller annars uppfyller åligganden enligt utlänningslagen och medborgarskapslagen. Sekretessen gäller enligt fjärde stycket i bestämmelsen också hos myndighet som lämnar biträde i ärende eller verksamhet som avses där. Sekretessen enligt 37 kap. 1 § OSL gäller däremot inte direkt hos Skatteverket.

Hos Skatteverket gäller, utöver utlänningssekretessen i 21 kap. 5 § OSL, sekretess enligt 27 kap. 1 § andra stycket OSL i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen. Bestämmelsen är tillämplig på ärenden om godkännande för ingångsavdrag. För beslut i ärenden om godkännande för ingångsavdrag och beslut om att ett sådant godkännande upphört föreslås ovan en kompletterande sekretessregel i 27 kap. 6 § OSL.

De uppgifter som Skatteverket får teknisk tillgång till genom direktåtkomst kommer inledningsvis att omfattas av sekretess enligt 37 kap. 1 § OSL. När uppgifterna förs in i beskattningsdatabasen gäller dock i stället 27 kap. 1 § OSL, dvs. absolut sekretess. För uppgifter i beslut om godkännande för ingångsavdrag och beslut om ett sådant godkännandes upphörande föreslås sekretess gälla enligt 27 kap. 6 § OSL (se ovan). De uppgifter som myndigheten får ta del av via direktåtkomsten bedöms ha ett tillräckligt sekretesskydd. Även för de uppgifter som förs över på Skatteverkets begäran i enskilda fall kommer sekretess att gälla enligt 27 kap. OSL (jfr 7 kap. 2 § OSL). Några ytterligare bestämmelser om sekretess bedöms därför inte behöva införas till skydd för den enskilde.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom 5 § första och andra stycket förordningen om godkännande för ingångsavdrag.

4.13 Personuppgiftsbehandling

Promemorians förslag: Det ska införas bestämmelser i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet om att de uppgifter som behövs för Skatteverkets handläggning enligt lagen om godkännande för ingångsavdrag ska få behandlas i beskattningsdatabasen för de ändamål som anges i skattedatabaslagen. I förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska det införas bestämmelser om att uppgifter beträffande vissa personer ska få behandlas i beskattningsdatabasen om

de behövs vid handläggning av ärenden som görs med stöd av den nya lagen.

Promemorians bedömning: Den personuppgiftsbehandling som lagen om godkännande för ingångsavdrag ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Den befintliga reglering som finns på personuppgiftsområdet utgör tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske vid Skatteverket med anledning av förslaget. Det behöver således inte införas någon ytterligare reglering om denna behandling bortsett från de ändringar som föreslås i lagen och förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Behandlingen av personuppgifter i ärenden om godkännande för ingångsavdrag och EU:s dataskyddsförordning

Enligt förslaget i denna promemoria ska Skatteverket hantera uppgifter och utfärda godkännande för ingångsavdrag till fysiska personer som uppfyller kriterierna om t.ex. viss ålder och inkomst, men också uppgifter kopplade till en persons grund för uppehållstillstånd. Uppgifterna kan bl.a. avse namn och personnummer, inkomstuppgifter och om en person har uppehållstillstånd som skyddsbehövande eller på grund av anknytning till en sådan person. Skatteverket kommer också att hantera uppgifter om ingångsavdrag i arbetsgivarnas arbetsgivardeklarationer. Det står därför klart att förslaget kan ge upphov till en sådan personuppgiftsbehandling som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning. Dataskyddsförordningen är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsstater. Förordningen, som utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU, tillåter och förutsätter ibland att medlemsstaterna kompletterar förordningen med nationell lagstiftning. För Skatteverkets personuppgiftsbehandling i beskattningsverksamheten finns såsom anges ovan lagen och förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som innehåller bestämmelser som kompletterar EU:s dataskyddsförordning. Förutom vid behandling av personuppgifter om enskilda personer gäller vissa bestämmelser i lagen även vid behandling av uppgifter om juridiska personer (se 1 kap. 1 § andra stycket).

Ett godkännande för ingångsavdrag ska utfärdas av Skatteverket en gång per år och skickas till de enskilda personer som uppfyller kriterierna för godkännande för att de ska kunna visa upp det för sin arbetsgivare. Ett godkännande innebär att arbetsgivaren under viss tid får betala lägre socialavgifter för den arbetstagare som innehar ett godkännande för ingångsavdrag. Skatteverket ska hantera alla delar av ingångsavdragen såväl beslut om godkännande för ingångsavdrag som upphörande av ett sådant godkännande och arbetsgivarnas begäran om ingångsavdrag i

arbetsgivardeklarationerna. Skatteverket ska också, under vissa omständigheter, lämna ut uppgifter till en arbetsgivare och underrätta denne när ett godkännande för ingångsavdrag har upphört (se nedan och jfr 4 § förordningen om godkännande för ingångsavdrag). Den rättsliga grunden för behandlingen hos Skatteverket är att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning (artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning). När det gäller arbetsgivarens inlämnande av arbetsgivardeklarationer är den rättsliga grunden att fullgöra en rättslig förpliktelse på det sätt som anges i artikel 6.1 c i EU:s dataskyddsförordning. De aktuella grunderna för behandlingen är fastställda i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen. De rättsliga grunderna är fastställda i förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket och den föreslagna lagen och förordningen om godkännande för ingångsavdrag. De närmare ändamålen för behandlingen liksom andra specificerade bestämmelser finns i lagen och förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Av 1 kap. 4 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter. Av 2 kap. 2 § framgår att i beskattningsdatabasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9. Av bestämmelsen framgår också att uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende. Begreppet skatt i lagen avser samtliga de skatter som det åligger Skatteverket att handlägga och det innefattar bl.a. allmän löneavgift (se prop. 1994/95:122 s. 18). Begreppet avgifter avser bl.a. sådana socialavgifter som arbetsgivaravgifter (jfr prop. 2000/01:33 s. 197 f. och 1 kap. 2 § socialavgiftslagen).

Den verksamhet som Skatteverket kommer att bedriva med anledning av den nya lagen skiljer sig inte mot den Skatteverket bedriver inom ramen för skattedatabaslagen i dag. Bedömningen är därför att hanteringen av ärenden om godkännande för ingångsavdrag omfattas av det tillämpningsområde som anges i 1 kap. 1 § skattedatabaslagen. Även Skatteverkets insamling och handläggning av uppgifter i sådana ärenden bedöms falla in under de ändamål som anges i 1 kap. 4 § 1 och som nämns ovan. Det finns således inte anledning att justera lagens tillämpningsområde eller att införa någon ny ändamålsbestämmelse i skattedatabaslagen med anledning av den nya lagen om godkännande för ingångsavdrag. Vad sedan gäller vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen noteras följande.

I skattedatabaslagens 2 kap. finns bestämmelser om beskattningsdatabasen. I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9, det vill säga bl.a. det ovan nämnda ändamålet ”fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter”. Även uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende (2 kap. 2 §). Beträffande de nämnda personerna inskränks de uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen ytterligare genom 2 § skattedatabasförordningen. I 2 kap. 3 § första och andra styckena anges

vilka uppgifter som får behandlas i databasen. Här anges t.ex. fysiska och juridiska personers identitet, med vilket avses bl.a. namn och person-, samordnings- eller organisationsnummer. Vidare får uppgift om registrering för skatter och avgifter behandlas, vilket inbegriper registrering som arbetsgivare, yrkanden och grunder i ett ärende samt beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende. Även uppgifter som lämnas i deklARATIONER om inkomst och förmögenhet eller kontrolluppgifter från arbetsgivare om under året utbetalda löner och uppgifter om inbetald preliminär skatt och socialavgifter, fastställd skatt för inkomst av tjänst eller kapital samt uppgifter om kvarstående skatt eller överskjutande skatt m.m. får behandlas enligt punkterna 4 och 5 i bestämmelsen (se prop. 2000/01:33 s. 200 f.). De uppgifter som anges i bestämmelsen och som nu nämnts bedöms till allra största del täcka in de uppgifter som kommer att behandlas av Skatteverket enligt den nya lagen om godkännande för ingångsavdrag. Undantag från detta gäller emellertid för de uppgifter om uppehållstillstånd som beviljats den enskilde enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen eller på grund av anknytning till en sådan skyddsbehövande och som Skatteverket föreslås få tillgång till hos Migrationsverket (se avsnitt 4.11). För att säkerställa att de nu nämnda uppgifterna ska kunna behandlas av Skatteverket föreslås därför att det i 2 kap. 3 § skattedatabaslagen införs en bestämmelse om att uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen om godkännande för ingångsavdrag får behandlas i beskattningsdatabasen. Därutöver föreslås att 2 § skattedatabasförordningen justeras till att omfatta även uppgifter som behövs vid Skatteverkets handläggning av ärenden som görs med stöd av lagen om godkännande för ingångsavdrag.

Av artikel 9.1 i dataskyddsförordningen framgår att behandling av personuppgifter som avslöjar t.ex. ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening och uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning är förbjuden. För det fall det i något enskilt fall ändå skulle förekomma känsliga personuppgifter föreskrivs i artikel 9.2 g ett undantag från förbudet om behandlingen är nödvändig med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av t.ex. medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträfvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen. Känsliga personuppgifter bedöms inte komma att behandlas. För det fall känsliga personuppgifter ändå förekommer finns stöd för sådan behandling. Av 1 kap. 7 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet följer att känsliga personuppgifter får behandlas endast om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för behandlingen av det, eller om det särskilt anges i 2 kap. 1 § 2 kap. 4 § samma lag anges att en handling som har kommit in i ett ärende får behandlas i beskattningsdatabasen och får innehålla sådana uppgifter som avses i 1 kap. 7 §.

Den behandling av personuppgifter som förslaget ger upphov till behövs vid Skatteverkets ärendehandläggning och är tillåten enligt de ovan angivna bestämmelserna. Sammanfattningsvis är bedömningen att den personuppgiftsbehandling som den nya lagen ger upphov till är förenlig

med EU:s dataskyddsförordning och endast föranleder de ändringar i lagen och förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som föreslås ovan.

Författningsförslag

Förslaget genomförs genom att 2 kap. 3 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och 2 § förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ändras.

4.14 Den föreslagna lagen om godkännande för ingångsavdrags förenlighet med EU-rätten

Promemorians bedömning: Förslagen är förenliga med EU:s statsstödsregler och rätten till fri rörlighet.

Skälen för promemorians bedömning

Statsstöd

En nedsättning av t.ex. arbetsgivaravgifter som riktar sig till en viss grupp kan utgöra ett sådant statligt stöd som inte är tillåtet enligt artikel 107 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget. Den föreslagna nedsättningen är generell utifrån arbetstagarnas ekonomiska situation och svårighet att etablera sig på arbetsmarknaden och kan därmed inte anses gynna vissa företag eller viss produktion. Den omständigheten att vissa branscher har större andel låginkomsttagare m.fl. anställda än andra branscher påverkar inte den bedömningen. Den föreslagna nedsättningen är därmed förenlig med artikel 107 i EUF-fördraget.

Fri rörlighet

Enligt artikel 45 EUF-fördraget ska fri rörlighet säkerställas för arbetstagare inom unionen. Enligt EU-domstolens praxis omfattas även arbetsökande av den fria rörligheten för arbetstagare (se t.ex. ”Antonissen” mål C-292/89, REG 1991, s. I-745).

De föreslagna bestämmelserna har utformats så att det inte är någon skillnad för svenska medborgare och personer med uppehållsrätt i Sverige. Vad gäller kravet på viss tid som folkbokförd i Sverige kan för svenska medborgare som använt sin rätt till fri rörlighet ersättas med tid i annat land inom EES-området.

För en EES-medborgare som är s.k. gränsgångare och arbetar i Sverige men bor i t.ex. Danmark ska arbetsgivaravgifter betalas i Sverige enligt de vanliga reglerna i socialavgiftslagen, jfr art. 11.3 a Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Eftersom en sådan person har uppehållsrätt i Sverige omfattas han eller hon av de föreslagna reglerna på samma sätt som EES-medborgare som är bosatta i Sverige.

Förslagen bedöms därmed inte medföra något hinder för den fria rörligheten.

4.15 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2020. Bestämmelserna som rör arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift ska tillämpas på ersättning som utges efter den 30 juni 2020.

Skatteverket ska pröva om personer som omfattas av kategorin skyddsbehövande och utlänningar med uppehållstillstånd på anknytning till sådana och som den 1 juli 2020 redan är folkbokförda ska godkännas för ingångsavdrag.

Ändringarna i skatteförfarandelagen ska träda i kraft den 1 juli 2020. I punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till skatteförfarandelagen tydliggörs att den nya lydelsen tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2020.

Ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen, lagen och förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och utlänningsdataförordningen ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Skälen för promemorians förslag: Det är angeläget att förslaget träder i kraft så snart som möjligt. För att ge Skatteverket och andra aktörer tillräckligt med tid att anpassa sina IT-system och vidta andra förberedelser är den 1 juli 2020 ett lämpligt datum för ikraftträdande.

Folkbokförda med uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen och folkbokförda med uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana och som inte varit folkbokförda under fem år går utan en övergångsregel miste om möjligheten till ett automatiskt godkännande för ingångsavdrag. Därför föreslås att beslut utan ansökan fattas även för personer i den kategorin som vid bestämmelsernas ikraftträdande den 1 juli 2020 uppfyller villkoren för att godkännas för ingångsavdrag.

Ändringarna i skatteförfarandelagen är en följd av att nya bestämmelser om ingångsavdrag föreslås. En uppgift om att betalningsmottagaren har ett godkännande för ingångsavdrag är en uppgift som behöver lämnas i arbetsgivardeklarationen. Det nya ingångsavdraget föreslås kunna tillämpas första gången under redovisningsperioden juli 2020, dvs. på ersättningar som betalas ut i juli 2020 och som ska rapporteras i en arbetsgivardeklaration i augusti 2020.

Precis som ändringarna i skatteförfarandelagen är ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen, lagen respektive förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och utlänningsdataförordningen en följd av att bestämmelser om ingångsavdrag införs. Förslagen i de nu nämnda författningarna behöver träda i kraft samma dag som övrig reglering, dvs. den 1 juli 2020. Ikraftträdandebestämmelserna i de nämnda lagarna och förordningarna återspeglar vad som nu sagts.

5 Konsekvensanalys

5.1 Syfte och alternativa lösningar

Syftet med ingångsavdrag är att ge vissa grupper som typiskt står långt ifrån arbetsmarknaden eller aldrig haft ett arbete ökade möjligheter att komma in på arbetsmarknaden. Det finns i dagsläget flera stöd för att hjälpa personer som tillhör förslagets målgrupp in på arbetsmarknaden, se avsnitt 4.10. En alternativ lösning att uppnå promemorians mål skulle kunna vara att utforma ett nytt arbetsmarknadsstöd eller ändra ett befintligt. Tanken med ingångsavdraget är dock att det ska vara enklare att hantera än ett arbetsmarknadsstöd och att det inte ska krävas någon kvalificeringstid som t.ex. arbetssökande, vilket är fallen med flera av arbetsmarknadsstöden. Ingångsavdrag gör det enklare för alla som omfattas av det att få ett arbete och utformningen med automatiskt godkännande för ingångsavdrag gör att tröskeln för att ta del av hjälpen är mycket lägre än vad som är fallet med ett arbetsmarknadsstöd. Ingen prövning görs heller av arbetsgivaren, vilket även underlättar för arbetsgivarna. Ingångsavdraget beräknas dessutom träffa en betydligt större grupp än arbetsmarknadsstöden och kan därmed hjälpa en större mängd människor att få en ingång till arbetsmarknaden. Ingångsavdrag bör vidare ses som ett komplement till arbetsmarknadsstöden och är vid sidan av dessa ett ytterligare verktyg för den som vill komma in på arbetsmarknaden. Sammantaget bedöms inte något alternativ till en nedsättning vara aktuell.

Promemorians förslag om nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden innebär att en ny skatteutgift införs.

5.2 Offentligfinansiella effekter

Förslagen i denna promemoria uppskattas innebära en offentligfinansiell nettokostnad på 1,67 miljarder kronor 2020, exklusive Skatteverkets kostnader för implementering och handläggning av ingångsavdraget. För 2021 och 2022 bedöms nettokostnaden bli 4,77 respektive 6,22 miljarder kronor. Den ökade kostnaden över tid beror dels på att kostnaden 2020 motsvarar en halvårseffekt, dels att avdraget löper över 24 månader, varför inflödet av personer som använder avdraget initialt kommer att överstiga utflödet.

Vid beräkning av förslagets nettokostnad tas hänsyn till indirekta effekter av ingångsavdraget till följd av påverkan på andra skattebaser, s.k. övervältring. I beräkningarna har hela nedsättningen av arbetsgivaravgifterna på lång sikt antagits övervältras på lönerna. Enligt Finansdepartementets beräkningskonventioner antas övervältringen ske gradvis över flera år. Det första året beräknas övervältringen på löner till 50 procent och övervältringen på vinster och priser till 25 procent vardera. Efter hand ökar övervältringen på löner relativt vinster och priser. Övervältringsantagandena innebär att företagets vinster ökar på kort sikt, vilket ökar skattebasen för bolagsskatt och därmed bolagsskatteintäkterna. Detta motverkar till viss del den negativa offentligfinansiella effekten av

ingångsavdraget och innebär att förslaget nettokostnad blir lägre än dess bruttokostnad.

Den beräknade kostnaden förknippad med ingångsavdraget grundas på uppgifter på individers faktiska arbetsinkomster från Statistiska centralbyråns databas LISA. Databasen innehåller för varje år hela Sveriges befolkning, vilket gör det möjligt att följa individers arbetsinkomster över tid. Utifrån denna historiska data har antalet personer och omfattningen av avdraget simulerats för 2020 och efterföljande år.

Beräkningarna bygger på bedömningen att avdraget inte kommer att aktiveras för alla som kan antas bli kvalificerade och därefter har positiva arbetsinkomster. Ett skäl är att det krävs tillräcklig information och en viss arbetsinsats av både individen och arbetsgivaren för att aktivera avdraget. Ett annat skäl, som främst berör relativt nyutexaminerade personer från eftergymnasiala utbildningar som inte tillhör gruppen skyddsbehövande och dem med uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana, är att godkännandet för ingångsavdrag visar på högst begränsad tidigare arbetslivserfarenhet, vilket kan uppfattas som negativt av potentiella arbetsgivare.¹ Vidare tillkommer för mer högutbildade individer även att ingångsavdraget, på grund av denna grupps relativt höga löner, enbart kan utnyttjas i tre månader; detta minskar ytterligare incitamentet att visa upp ett intyg om rätten till ingångsavdrag samt minskar incitamenten för både arbetsgivare och arbetstagare att genomföra det nödvändiga administrativa arbetet. För personer som är kvalificerade för ingångsavdraget och därefter har positiva arbetsinkomster görs därför följande samlade bedömningar. Av personer med eftergymnasial utbildning som inte tillhör gruppen skyddsbehövande och deras anhöriga antas 20 procent nyttja ingångsavdraget, och då i enbart tre månader. Denna grupp utgör därmed en liten andel av dem som förväntas använda ingångsavdraget. Av övriga individer bedöms 80 procent nyttja avdraget.

Kostnadsberäkningarna beaktar även att vissa av de individer som kvalificerar för ingångsavdraget också kvalificerar för subventionerade anställningar som generellt innebär ett större stöd till arbetsgivaren, som t.ex. nystartsjobb. I beräkningarna antas att arbetsgivare, när så är möjligt, använder dessa framför ingångsavdraget.

Av de EES-medborgare som befinner sig i Sverige och, baserat på observerade arbetsinkomster i Sverige, kvalificerar för ingångsavdraget bedöms 10 procent också ansöka och kunna uppvisa begärda intyg från hemlandet. Motsvarande andel antas för svenska medborgare som återvänder från ett EES-land. Detta innebär att dessa två grupper tillsammans förväntas stå för en försumbar del av ingångsavdragets totala kostnader.

¹Till stöd för detta visar forskning relativt entydigt på att avvikande avbrott/luckor i individers arbetslivserfarenhet uppfattas som en negativ signal av potentiella arbetsgivare (en signal om låg produktivitet). För en generell översikt av forskningen, se Cahuc, P, S Carcillo & A Zylberberg (2014), *Labor Economics*, MIT Press. För svensk evidens, se: Albrecht, J, P-A Edin, M Sundström & S Vroman (1999), "Career Interruptions and Subsequent Earnings: A Reexamination using Swedish Data", *Journal of Human Resources* 34; Agell, J & P Lundborg (2003), Survey Evidence on Wage Rigidity and Unemployment: Sweden in the 1990s", *Scandinavian Journal of Economics* 105.

5.3 Effekter för företagen

Som beskrevs tidigare tenderar en förändring av arbetsgivaravgifterna att initialt övervältras på lönekostnader, vinster och priser. Den del av nedsättningen som inte övervältras på löner leder till högre vinster för företagen vilket ger ett högre uttag av bolagsskatt. På längre sikt antas hela nedsättningen övervältras på lönekostnaderna i form av högre löner för hela löntagarkollektivet (inte enbart de som påverkas av förändringen, se vidare diskussionen kring sysselsättningseffekter nedan).

Vissa företags lönekostnader kommer att minska till följd av förslaget. I Tabell 5.1 anges lönekostnaden för personer med och utan ingångsavdrag vid en given månadslön upp till inkomsttaket på 23 500 kronor, samt differensen däremellan.

Tabell 5.1 Lönekostnad för anställda med och utan ingångsavdraget
Kronor per månad

Månadslön	Lönekostnad utan ingångsavdrag	Lönekostnad med ingångsavdrag	Differens
15 000	19 713	16 532	3 182
20 000	26 284	22 042	4 242
23 500	30 884	25 899	4 984

Källa: Egna beräkningar.

Om och hur mycket lönekostnaden totalt förväntas minska för ett företag beror på företagets lönenivåer och i vilken grad de anställda kvalificerar för ingångsavdraget. Företag som förväntas anställa en större andel personer med ingångsavdrag kommer således gynnas av förslaget jämfört med företag som förväntas anställa en mindre andel. För att undersöka detta har kopplade individ- och företagsdata från LISA använts. Jämfört med övriga sysselsatta på arbetsmarknaden (personer utan ingångsavdrag) förväntas individer med ingångsavdrag vara överrepresenterade i företag med färre än 50 anställda och underrepresenterade i företag med fler än 500 anställda. Det vill säga, av dem som är anställda i de mindre företagen förväntas en större andel utgöras av personer med ingångsavdrag jämfört med motsvarande andel i de största företagen. Den procentuella minskningen av lönekostnaden till följd av ingångsavdraget kan därför förväntas bli störst för mindre företag. Konkurrensförhållanden mellan företag kan således i viss utsträckning påverkas av förslaget, i termer av att de minsta företagen gynnas relativt andra företag.

Ingångsavdragets effekter kan även skilja sig åt mellan branscher. Uppgifter från databasen LISA indikerar att personer med rätt till, och som förväntas nyttja ingångsavdraget, jämfört med dem utan ingångsavdrag, framför allt förväntas vara påtagligt överrepresenterade inom ”Hotell- och restaurangverksamhet”.² Det är dock oklart i vilken grad företag i olika branscher påtagligt konkurrerar med varandra eller utgör komplement hos konsumenterna, varför eventuella sneddrivande effekter av ingångsavdraget är högst osäkra utifrån ett branschperspektiv.

² Branscher kategoriseras här enligt SNI 2007, 16 grupper, benämnd AstSNI2007G i LISA.

För företag som önskar använda ingångsavdraget förväntas den administrativa bördan öka något. Arbetsgivaren behöver ha kontinuerlig kontroll på om individen är godkänd för ingångsavdraget samt när individens godkännande förväntas upphöra. Till detta tillkommer att arbetsgivaren behöver information om hur ingångsavdraget påverkar eventuella arbetsmarknadsstöd riktade till den anställde.

5.4 Effekter för sysselsättning

Förslaget bedöms minska lönekostnaden för personer med ingångsavdrag. Detta bygger på bedömningen att skattesänkningen approximativt övervältras på hela löntagarkollektivets löner snarare än enbart på de grupper som omfattas av avdraget. Baserat på data från LISA förväntas avdraget i huvudsak nyttjas av personer som under året fyller 19–26 år. En övervältring på lönerna för enbart de som främst omfattas av ingångsavdraget skulle därmed kräva märkbart förändrade relativlöner mellan närliggande åldersgrupper på arbetsmarknaden, vilket utifrån nationalekonomisk forskning får anses vara mindre sannolikt.³

Till följd av minskad lönekostnad för personer med ingångsavdrag förväntas en ökad efterfrågan på dessa individers arbetskraft. Det leder till ökad sysselsättning och ett ökat antal arbetade timmar bland personer i förslagets målgrupp. I och med att i huvudsak unga personer förväntas ta del av ingångsavdraget styrks denna bedömning av utvärderingar av den nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga som var i kraft med olika utformning under perioden 2007–2016.⁴

Den lågsiktiga effekten på den totala sysselsättningen i ekonomin är behäftad med större osäkerhet. En samlad bedömning är att ingångsavdraget förväntas ha en varaktigt positiv effekt på den totala sysselsättningen och det totala antalet arbetade timmar i ekonomin. Förslaget bedöms dock även vara förknippat med undanträngningseffekter – en del av jobben hade funnits även utan ingångsavdraget, men andra personer hade blivit anställda. Utvärderingar av subventionerade reguljära anställningar i Sverige indikerar att dessa effekter generellt sett är omfattande; se Calmfors m.fl. (2002)⁵ samt Forslund (2018)⁶. Undanträngningseffekterna innebär att den totala sysselsättningsökningen i ekonomin blir lägre än den sysselsättningsökning som sker bland personer som är godkända för ingångsavdrag.

³För relevant teori, se t.ex. Akerlof, G & J Yellen (1990), "The Fair Wage-Effort Hypothesis and Unemployment", *Quarterly Journal of Economics* 105, 255–283; Lazear, E (1995), *Personnel Economics*, MIT Press; samt Lindbeck, A (1993), *Unemployment and Macroeconomics*, MIT Press. För relevant empirisk forskning som inte motsäger övervältring på hela löntagarkollektivet, se Egebark, J. & N Kaunitz, "Payroll taxes and youth labor demand", *Labour Economics*, kommande; Saez, E, B Schoefer & D Seim (2019), "Payroll taxes, firm behavior, and rent sharing: Evidence from a young workers' tax cut in Sweden", *American Economic Review* 109, 1717–1763

⁴Se Egebark & Kaunitz (kommande) samt Saez m.fl. (2019).

⁵Calmfors, L, A Forslund & M Hemström (2002), "Vad vet vi om den svenska arbetsmarknadspolitikens sysselsättningseffekter?", IFAU Rapport 2002:8.

⁶Forslund A (2018), "Subventionerade anställningar: Avvägningar och empirisk evidens", IFAU Rapport 2018:14.

I fråga om subventionerade anställningar kan de ha en positiv effekt på den varaktiga sysselsättningen även med stora eller fullständiga undanträngningseffekter, givet att de träffar de personer som står längst från en reguljär anställning, se t.ex. Forslund (2018). De bidrar då till att ”sortera om” i kön av arbetslösa och motverkar därmed att svaga grupper slås ut från arbetsmarknaden. I fråga om ingångsavdraget bedöms sådana s.k. positiva arbetsutbudseffekter vara av relativt begränsad storlek. Detta eftersom dels nästan alla 19-åringar – oavsett förväntad framtida status på arbetsmarknaden – förväntas godkännas för avdraget, dels på grund av de som i nuläget står längst bak i arbetslöshetskön, och därmed har mest behov av subvention, även i avsaknad av ingångsavdraget förväntas ha möjligheter till anställning med arbetsmarknadsstöd som för arbetsgivaren är mer monetärt lönsamma (se diskussionen kring offentligfinansiella effekter ovan). Dock kan ingångsavdraget bidra till att motverka utslagning av vissa unga personer utan fullständig gymnasieutbildning som är nya på arbetsmarknaden – enligt t.ex. Gottfries (2011)⁷ utgör detta en grupp med påtagligt svag ställning på svensk arbetsmarknad – och som ännu inte kvalificerat för andra former av subventionerade anställningar. Med ingångsavdrag kan fler i denna grupp ges möjlighet att i ett tidigt skede etablera sig på arbetsmarknaden. Storleken på denna potentiella effekt är dock osäker. Även andra individer med en svag position på arbetsmarknaden som önskar sysselsättning, som vissa grupper av invandrare med relativt kort tid i Sverige eller personer som varit borta från arbetsmarknaden i minst fem år, som – av något skäl – inte önskar eller kan erhålla andra former av subventionerade anställningar, kan potentiellt bli mer anställningsbara med hjälp av ingångsavdraget. Därmed förväntas förslaget om ingångsavdrag bidra till uppfyllelsen av det integrationspolitiska målet. Storleken på denna grupp och den positiva effekten är dock även den osäker, då relevant forskning saknas på området.

5.5 Effekter för enskilda

Två grupper av individer bedöms gynnas av förslaget. En är ägare av företag som anställer personer som kvalificerar för ingångsavdrag. Dessa arbetsgivare kommer på kort sikt göra större vinster till följd av nedsättningen av arbetsgivaravgifter. Förslaget kommer även gynna individer som är godkända för ingångsavdrag som önskar arbeta mer än de redan gör, eftersom förslaget förväntas öka efterfrågan på dessa personers arbetskraft. De som bedöms missgynnas av förslaget är personer utan ingångsavdrag som önskar men förhindras arbeta mer på grund av att ingångsavdraget leder till minskad efterfrågan på deras arbetskraft (undanträngningseffekter). Detta skulle till exempel kunna vara yngre personer eller långtidsarbetslösa som inte godkänns för ingångsavdraget på grund av att deras sammanlagda arbetsinkomster de senaste fem åren marginellt överstiger 100 000 kronor.

5.6 Fördelningseffekter

Förslaget om ingångsavdrag förväntas ha positiva sysselsättningseffekter för en relativt begränsad del av befolkningen. En övervägande del av dessa bedöms vara ungdomar i åldersspannet 19–26 år. En mindre del är äldre personer som antingen invandrat relativt nyligen eller som varit borta från arbetsmarknaden i mer än 5 år. För den enskilda individen innebär en ökad sysselsättning en förbättrad inkomstsituation. Förslaget berör emellertid en relativt begränsad del av befolkningen varmed den sammantagna effekten på inkomstfördelningen bedöms vara liten.

De som berörs av förslaget kommer från en situation utan fast förankring på arbetsmarknaden och låga inkomster under de senaste fem åren. För de unga är därför ett rimligt antagande att många ännu inte etablerat sig på bostadsmarknaden och flyttat från föräldrahemmet till eget boende. Det innebär ur ett inkomstfördelningsperspektiv att deras ekonomiska standard och placering i inkomstfördelningen beror på övriga hushållets inkomster. Det gör att gruppen unga kan återfinnas i alla delar av inkomstfördelningen. En analys av befintlig inkomststatistik tyder dock på att en tyngdpunkt av den aktuella målpopulationen återfinns i den nedre delen av inkomstfördelningen och andelen aktuella personer avtar högre upp i inkomstfördelningen.

Ur ett inkomstfördelningsperspektiv är det därför rimligt att anta att även om antalet berörda finns över hela inkomstfördelningen, återfinns en stor del av de unga som blir föremål för ingångsavdraget i den nedre delen av inkomstfördelningen. Detta gäller även de äldre personer som kan vara aktuella för ingångsavdraget då det förutsätter låga inkomster under de fem senaste åren. Det innebär att en sådan persons hushåll antingen försörjts av enbart make/makas arbetsinkomster, eller av transfereringar om personen varit ensamstående. I båda fallen är hushållets försörjningsbörda stor i förhållande till inkomsterna och mycket talar därför för att många av dessa hushåll återfinns i de nedre delarna av inkomstfördelningen. En sammantagen bedömning av ingångsavdragets fördelningseffekter blir då att förslagets effekter på aggregerad nivå ändå verkar i en inkomstutjämnande riktning då flertalet av de berörda bedöms återfinnas i den nedre delen av inkomstfördelningen.

5.7 Effekter för jämställdheten

Ungefär lika stor andel kvinnor som män förväntas godkännas för ingångsavdrag. På förhand finns det inget som talar för att förslaget om ingångsavdrag på något systematiskt sätt skulle gynna vare sig yngre kvinnor eller män som gör sitt första inträde på arbetsmarknaden. Dock kan ingångsavdraget potentiellt bidra till ökad jämställdhet mellan långtidsarbetslösa kvinnor och män i termer av mer jämlik tillgång till anställningar med någon form av stöd. Detta då statistiska undersökningar

av Forslund och Engdahl (2019)⁸ och Cheung (2018)⁹ visar att kvinnor är underrepresenterade i Arbetsförmedlingens arbetsnära arbetsmarknadspolitiska åtgärder, som t.ex. nystartsjobb. För ekonomin som helhet bedöms dock ingångsavdraget beröra relativt få personer, vilket talar för att förslaget inte har några betydande konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män på aggregerad nivå.

5.8 Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget innebär att Skatteverket ansvarar för hanteringen av ingångsavdraget. Detta innebär förutom ärendehantering omfattande informationsinsatser samt utveckling och drift av IT-system. Avgörande för utformningen av förfarandet för ingångsavdrag är att det ska vara enkelt för den enskilde att få sitt godkännande samtidigt som det ska vara enkelt för Skatteverket att administrera. Graden av automatisering kommer därför att vara hög vilket kräver omfattande IT-utveckling och drift av IT-systemet. Skatteverket uppskattar kostnaderna för att utveckla IT-systemet till en engångskostnad om ca 220 miljoner kronor. Kostnaderna för drift och förvaltning av IT-systemet samt handläggning uppskattas till ca 40 miljoner kronor årligen.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 3) föreslagit att 141 miljoner kronor tillförs Skatteverkets förvaltningsanslag 2020 för att kunna utveckla IT-system och arbetssätt inför ingångsavdragets ikraftträdande. För 2021 beräknas anslaget varaktigt ökas med 24 miljoner kronor för handläggning och IT-drift. De tillkommande kostnaderna kan därmed hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget kommer bl.a. leda till vissa anpassningar av IT-system för Migrationsverket. Kostnaderna för detta hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget om det nya förfarandet för godkännande för ingångsavdrag innebär att en ny måltyp för de allmänna förvaltningsdomstolarna införs. Till följd av utformningen av systemet kan antalet mål dock förväntas bli mycket begränsat och målen vara av enkel beskaffenhet. Förslaget bedöms inte i övrigt påverka antalet mål hos de allmänna förvaltningsdomstolarna. Sammantaget bedöms förslaget inte ge upphov till annat än marginella kostnadsökningar som ryms inom befintliga ramar.

5.9 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten, se vidare avsnitt 4.14.

⁸Forslund, A & M Engdahl (2019), "Vilka tar del av nystartsjobb och andra subventionerade anställningar?", IFAU-rapport 2019:24.

⁹Cheung, M (2018), "Hur skapar vi en mer jämställd arbetsmarknadsutbildning?", Working Paper 2018:2, Arbetsförmedlingen.

5.10 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några betydande effekter för miljön. För den offentliga sektorn innebär förslaget, liksom för företagen, att lönekostnaden för att anställa personer som uppfyller kriterierna för ingångsavdrag minskar. Cirka 20 procent av den totala nedsättningen av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift uppskattas avse anställda i kommuner och landsting. På längre sikt övervältras dock nedsättningen på löntagarkollektivets löner som helhet, varför den offentliga sektorns lönekostnader för övriga anställda förväntas stiga i motsvarande grad.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om godkännande för ingångsavdrag

1 §

Paragrafen anger lagens innehåll. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.2.

2 §

Paragrafen innehåller en definition av begreppet ingångsavdragsgrundande inkomst. Begreppet används för att beräkna om en person ska godkännas för ingångsavdrag och om godkännandet ska upphöra. Ingångsavdragsgrundande inkomst utgörs av överskotten i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet minskad med skattepliktiga sociala förmåner som räknas upp i 59 kap. 13 § socialförsäkringsbalken och motsvarande utländska förmåner som ska samordnas inom EES. Dessa sociala förmåner påverkar därmed inte hur stor den ingångsavdragsgrundande inkomsten blir.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om godkännande för ingångsavdrag.

I *första stycket* anges att för godkännande för ingångsavdrag krävs att personen vid årets ingång har fyllt 18 men inte 65 år. Enligt *första punkten* krävs vidare att personen är folkbokförd i Sverige sedan minst fem kalenderår. Med kalenderår avses genomgående hela kalenderår. Enligt *andra punkten* krävs att personen under den tiden inte haft en ingångsavdragsgrundande inkomst överstigande 100 000 kronor. I *tredje punkten* anges vidare att överskottet i inkomstslaget näringsverksamhet under de fem senaste kalenderåren inte får ha överstigit 20 000 kronor. Samtliga förutsättningar måste vara uppfyllda för att ett beslut om godkännande för ingångsavdrag ska kunna fattas. I 7 § finns kompletterande bestämmelser för uträkningen av de båda inkomsttacken.

I *andra stycket* anges att den som redan är godkänd för ingångsavdrag inte får godkännas. Detta är dock inte ett hinder för den vars godkännande har upphört att återigen bli godkänd om förutsättningarna är uppfyllda.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.3 och 4.6.

4 §

Paragrafen innehåller undantag från kravet på folkbokföring sedan fem kalenderår.

Undantaget omfattar enligt *första punkten* personer som har uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen, dvs. flyktingar, alternativt skyddsbehövande, övrigt skyddsbehövande och så kallade kvotflyktingar samt personer som har uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana personer. Dessa måste dock vara folkbokförda. För att anhöriga ska omfattas krävs alltså att det vid tidpunkten för uppehållstillståndet personen som den anhörige fick uppehållstillstånd på anknytning till hade uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen. Det görs emellertid inte något undantag för tidigare ingångsavgdragsgrundande inkomster. Det tas dock inte hänsyn till inkomster som under de fem tidigare kalenderåren beskattats utanför Sverige, t.ex. i utlänningens hemland. En skyddsbehövande som fått uppehållstillstånd enligt bestämmelserna som föregick utlänningslagen omfattas inte av undantaget. Det innebär att en utlänning som fått uppehållstillstånd på anknytning till en sådan person inte heller omfattas av bestämmelsen.

Av *andra punkten* framgår att EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare omfattas av undantaget på folkbokföring sedan minst fem år, under förutsättning att de har uppehållsrätt. De behöver överhuvudtaget inte vara folkbokförda i Sverige. Av 1 kap. 3 b § utlänningslagen framgår att med EES-medborgare avses en utlänning som är medborgare i en stat som omfattas av EES-avtalet. I 3 a kap. 2 § samma lag finns definitionen av familjemedlem till en EES-medborgare. Av den paragrafens andra stycke framgår att familjemedlem till en EES-medborgare även kan vara en familjemedlem till en svensk medborgare som återvänt till Sverige efter att ha nyttjat sin rätt till fri rörlighet och som utlänningen har följt med eller anslutit sig till när den svenske medborgaren utnyttjat sin rätt till fri rörlighet. Med kravet på uppehållsrätt avses uppehållsrätt enligt den svenska definitionen som återfinns i 3 a kap. 1 § utlänningslagen, dvs. uppehållsrätt utöver tre månader. Det kan t.ex. vara som arbetstagare, studerande eller arbetssökande. En svensk medborgare kan dock aldrig ha uppehållsrätt och därmed inte heller omfattas av undantaget i andra punkten.

För svenska medborgare finns däremot i *tredje punkten* ett motsvarande undantag. Svenska medborgare som nyttjat sin rätt till fri rörlighet och varit bosatta i ett annat land inom EES undantas från kravet att vid beslutet om godkännande vara folkbokförd och att ha varit folkbokförd de fem senaste kalenderåren. Undantaget i paragrafen är således inte tillämpligt om medborgaren varit bosatt utanför EES-området.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.3.

5 §

Paragrafen handlar om godkännande för ingångsavgdrag utan ansökan. Av 28 § förvaltningslagen framgår att besluten får fattas automatiserat. I *första stycket* anges att Skatteverket en gång om året utan ansökan ska godkänna dem som uppfyller villkoren i 3 § för att få ingångsavgdrag.

I *andra stycket* anges att de som omfattas av 4 § 1 i samband med att de folkbokförs i Sverige utan föregående ansökan ska godkännas om de uppfyller villkoren.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.5.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om godkännande för ingångsavdrag. Enligt paragrafen kan den som vill bli godkänd för ingångsavdrag ansöka om det hos Skatteverket. Ansökan ska göras på av Skatteverket fastställt formulär. Det kommer i första hand vara aktuellt att lämna mer omfattande uppgifter för personer som bott utomlands och behöver redovisa inkomster från bosättningslandet. Lämnas inte nödvändiga uppgifter i formuläret kan Skatteverket förelägga sökanden enligt 23 § förvaltningslagen att avhjälpa bristen med följd att Skatteverket annars prövar ansökan utifrån uppgifterna i formuläret. Skatteverket behöver alltså inte sammanställa uppgifter ur bifogade underlag till formuläret.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.5.

7 §

Paragrafens *första stycke* innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som ska läggas till grund för beräkningen av den ingångsavgiftsgrundande inkomsten enligt 3 § första stycket 2. Det senaste beslutet om slutlig skatt för respektive år ska läggas till grund för beräkningen. Med beslut om slutlig skatt avses beslut enligt 56 kap. 2 § skatteförfarandelagen. För det senast avslutade kalenderåret ska i de fall något slutligt beslut om skatt inte har fattats, vilket det i de flesta fall inte har, beräkningen i stället ske utifrån de uppgifter som i arbetsgivardeklarationerna lämnats för betalningsmottagaren. Vid en sådan beräkning tas inte hänsyn till inkomster av näringsverksamhet samtidigt som intäkterna i inkomstslaget tjänst i stället för överskottet läggs till grund. Bestämmelsen påverkar inte det förhållandet att sociala förmåner enligt definitionen för ingångsavgiftsgrundande inkomster i 2 § ska räknas ifrån. Även sådana förmåner framgår normalt av arbetsgivardeklarationen. Om så inte är fallet så påverkar de i alla fall inte beräkningen.

Paragrafens *andra stycke* behandlar beräkningsunderlaget för det speciella inkomsttaket för inkomster av näringsverksamhet i 3 § första stycket 3, nämligen att inkomsterna av näringsverksamhet inte får ha överstigit 20 000 kronor under de fem senaste åren. Här tas endast hänsyn till det senaste beslutet om slutlig skatt för respektive beskattningsår. Vid avsaknad av ett sådant beslut används inte något alternativt beräkningsunderlag, vilket är fallet vid beräkningen enligt första stycket.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om beräkning av ingångsavgiftsgrundande inkomster för personer med uppehållsrätt i Sverige. För år då en EES-medborgare och dennes familjemedlemmar som har uppehållsrätt inte varit bosatt i Sverige ska den ingångsavgiftsgrundande inkomsten utgöras av motsvarande inkomst han eller hon enligt motsvarigheten till beslut om slutlig skatt eller annat

jämförligt beslut har haft i det land eller de länder där han eller hon har varit bosatt. För det senast avslutade året kan det i många fall saknas en motsvarighet till beslut om slutlig skatt. Om sökanden visar att det ännu inte fattats något sådant beslut för det senaste året får prövningen göras utifrån de övriga åren inom femårsperioden. Det tas alltså inte någon hänsyn till uppgifter för betalningsmottagaren som har lämnats i en utländsk motsvarighet till arbetsgivardeklarationen.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.

9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om beräkningen av ingångsavgdragsgrundande inkomst för tid då en svensk medborgare varit bosatt i ett annat land än Sverige inom EES. Den ingångsavgdragsgrundande inkomsten ska för sådan tid utgöras av motsvarande inkomst personen enligt motsvarigheten till beslut om slutlig skatt eller annat jämförligt beslut har haft i det land eller de länder där han eller hon har varit bosatt. För det senast avslutade året kan det i många fall saknas en motsvarighet till beslut om slutlig skatt. Om sökanden visar att det ännu inte fattats något sådant beslut för det senaste året får prövningen göras utifrån de övriga åren inom femårsperioden. Det tas alltså inte någon hänsyn till uppgifter för betalningsmottagaren som har lämnats i en utländsk motsvarighet till arbetsgivardeklarationen.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.

10 §

Paragrafens *första stycke* innehåller bestämmelser för under vilka förutsättningar Skatteverket ska besluta att ett godkännande ska upphöra. Enligt *första punkten* ska beslut fattas när den som är godkänd för ingångsavgdrag haft ingångsavgdragsgrundande inkomster över 5 000 kronor i månaden i 24 månader. Månaderna behöver inte ha varit i följd men däremot under den tid som personen varit godkänd för ingångsavgdrag. Ersättning som utgetts före godkännandet är alltså utan betydelse. Inkomsterna kan komma från flera olika arbetsgivare och ska läggas samman. Om inkomsterna inte överstiger 5 000 kronor påverkar det inte antalet kvarvarande månader med godkännande för ingångsavgdrag. I *andra punkten* finns ett alternativt inkomsttak om 28 000 kronor under tre månader och fungerar på samma sätt som inkomsttaket på 5 000 kronor. Om inkomsttaket på 28 000 kronor överskrids medför det att både en av månaderna i första punkten och andra punkten har använts.

I paragrafens *andra stycke* regleras vilket underlag som ska läggas till grund för beräkningen om taken i första stycket 1 och 2 har uppnåtts. De uppgifter som i arbetsgivardeklarationen har lämnats för betalningsmottagaren för en viss månad läggs till grund för beräkningen. För att avgöra om något av taken har överskridits för t.ex. i mars månad utgiven ersättning ska alltså enbart inkomstuppgifter som avser mars månad beaktas. Eftersom det är uppgifterna i arbetsgivardeklarationen som läggs till grund beaktas endast intäkter i inkomstslaget tjänst. Eventuella kostnader i inkomstslaget som dras av i samband med inkomstdeklarationen påverkar inte beräkningen. Stycket innehåller även en tidsgräns för vilken redovisningsperiod uppgifterna i arbetsgivardeklarationen ska beaktas. Arbetsgivardeklaration ska enligt

26 kap. 26, 30–32 §§ skatteförfarandelagen lämnas månaden efter det att ersättningen utgavs. Det är alltså de av arbetsgivaren lämnade uppgifterna som är aktuella vid utgången av den andra månaden efter det att ersättningen utgavs som ska beaktas. I exemplet där ersättning utgetts i mars och arbetsgivardeklarationen ska lämnas i april så ska även uppgifter som lämnas i maj men avser mars beaktas. Vid utgången av maj månad avstäms hur hög ersättning som utgivits.

Tredje stycket innehåller bestämmelser om vid vilken tidpunkt godkännande för ingångsavdrag upphör efter att ett beslut om upphörande har fattats. Ett sådant beslut gäller från och med månaden efter beslutet fattades. Besluten kan fattas redan den första dagen i en månad och det kan därmed ta en månad innan godkännandet upphör.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.6 och 4.7.

11 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om Skatteverkets beslutsfattande vid beslut om upphörande av godkännande för ingångsavdrag.

Bestämmelsen innehåller ett undantag från förvaltningslagens bestämmelser om kommunikation innan beslut ska fattas. Skatteverket har enligt 28 § förvaltningslagen möjlighet att fatta beslut om upphörande av ett godkännande för ingångsavdrag helt automatiskt.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.7.

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om upphörande av ingångsavdrag utan beslut från Skatteverket.

Enligt *första punkten* upphör ett godkännande vid utgången av det femte hela kalenderåret efter beslutet om godkännande. Ett godkännande som har beslutats den 1 juli 2020 eller den 1 januari 2021 upphör alltså vid utgången av 2025. Ett sådant upphörande är inget hinder för att det dagen efter, den 1 januari, fattas ett nytt beslut om godkännande ifall förutsättningarna för godkännande då är uppfyllda.

Enligt *andra punkten* upphör ett godkännande också vid utgången av den 31 december det år som godkännandet gäller fyller 65 år.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.6.

13 §

I paragrafens *första stycke* räknas uttömmande upp vilka beslut enligt lagen som får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Endast beslut att avslå en ansökan om godkännande och beslut att ett godkännande ska upphöra får överklagas. Andra beslut får inte överklagas.

I *andra stycket* anges att prövningstillstånd krävs för överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.8.

14 §

I paragrafen anges att endast den som fått sin ansökan avslagen eller ett beslut att godkännandet för ingångsavdrag ska upphöra får överklaga beslutet. En arbetsgivare som berörs av ett beslut på så sätt att denna till följd av beslutet inte får eller framöver inte kommer att få ingångsavdrag får alltså inte överklaga beslutet.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.8.

15 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt domstol för att pröva ett överklagande enligt lagen. Beslut som rör en person som är folkbokförd överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets personen var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet. För övriga, dvs. personer som vid beslutstillfället inte var folkbokförda i Sverige, är rätt domstol den förvaltningsrätt inom vars domkrets Skatteverket fattade sitt beslut, vilket överensstämmer med huvudregeln i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.8.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *punkt 1* anges att lagen träder i kraft den 1 juli 2020. Enligt *punkt 2* ska Skatteverket utan ansökan pröva om personer som omfattas av 4 § 1, dvs. personer med uppehållstillstånd som skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen och personer med uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana, som är folkbokförda sedan kortare tid än fem år ska godkännas för ingångsavdrag.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.15.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om allmän löneavgift och hänvisar till socialavgiftslagen för beräkning av underlaget för den allmänna löneavgiften. I andra stycket ändras hänvisningen till socialavgiftslagen så att den även omfattar den nya bestämmelsen i 2 kap. 28 a § den lagen. Därmed kommer den allmänna löneavgiften sättas ned på samma sätt som arbetsgivaravgifterna.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.1.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 juli 2020 och tillämpas på avgifter som ska betalas på ersättning som utges efter den 30 juni 2020.

6.3 Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

2 kap.

28 a §

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om arbetsgivaravgifter för personer som är godkända för ingångsavdrag.

Enligt första stycket ska bara ålderspensionsavgiften betalas på ersättning till personer som är godkända för ingångsavdrag om den avgiftsskyldige i deklARATIONEN har begärt det. Denna nedsättning av arbetsgivaravgiften gäller endast för den del av ersättningen som uppgår till högst 23 500 kronor per kalendermånad. Prövningen av ersättningens storlek sker för månaden då ersättningen har utgetts till arbetstagaren, inte när den har tjänats in.

Enligt andra stycket gäller inte första stycket ersättning till personer som hos arbetsgivaren har ett etableringsjobb. Ersättning från en arbetsgivare till en person som har ett etableringsjobb hos en annan arbetsgivare omfattas dock av nedsättningen. Definitionen för etableringsjobb återfinns i förordningen med bestämmelser om statlig ersättning för etableringsjobb.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.1, 4.2 och 4.10.

29 §

I paragrafen regleras bl.a. vilken ersättning som omfattas av avdraget för personer som arbetar med forskning eller utveckling. Av *andra stycket* framgår att ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift ska betalas enligt 27 eller 28 § inte ska räknas till avgiftsunderlaget. I andra stycket görs ett tillägg så att hänvisning även görs till ersättning enligt 28 a §. Ändringen innebär att ersättning som omfattas av 28 a § inte heller ska räknas in i avgiftsunderlaget när avdraget för personer som arbetar med forskning och utveckling beräknas.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 0.

Inkraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 juli 2020 och tillämpas på arbetsgivaravgifter som ska betalas på ersättning som utges efter den 30 juni 2020.

6.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

2 kap.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som får behandlas i Skatteverkets beskattningsdatabas.

Paragrafens *första stycke* kompletteras med en ny punkt, 15. Enligt *punkt 15* ska uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag få behandlas i beskattningsdatabasen. Som ett exempel på en sådan uppgift kan nämnas uppgifter som Skatteverket erhåller från Migrationsverket om uppehållstillstånd som meddelats med stöd av 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen. Upphållstillstånd som meddelats med stöd av 5 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen avser personer som beviljats uppehållstillstånd som flykting, alternativt skyddsbehövande eller övrig skyddsbehövande, eller personer som tagits emot i Sverige inom ramen för ett beslut som regeringen har meddelat om överföring av skyddsbehövande till Sverige

(vidarebosättning), s.k. kvotflyktingar. Även uppgifter om uppehållstillstånd medgetts en person på grund av anknytning till en sådan skyddsbehövande person utgör uppgifter som behövs för handläggningen enligt lagen om godkännande för ingångsavdrag.

Övriga ändringar är redaktionella.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.12.2.

2 kap.

5 a §

I paragrafen finns bestämmelser om arbetsgivares rätt att ta del av uppgifter om godkännande för ingångsavdrag.

Paragrafen är ny. I *första stycket* regleras möjligheten att från beskattningsdatabasen lämna ut uppgifter om huruvida en fysisk person har ett godkännande för ingångsavdrag enligt lagen om godkännande för ingångsavdrag till dennes arbetsgivare eller uppdragsgivare under två i andra stycket angivna omständigheter. Med uppgift om huruvida en fysisk person innehar godkännande för ingångsavdrag avses förutom uppgift om en person är godkänd för ingångsavdrag även de aktuella förutsättningarna för godkännandets upphörande. Enligt *andra stycket punkt 1* kan en arbetsgivare eller uppdragsgivare som har begärt och beviljats ingångsavdrag för den fysiska personen enligt 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen under någon av de senaste tre månaderna få uppgift om ett godkännande för ingångsavdrag. Genom skrivningen begärt och beviljats klargörs att endast arbetsgivare eller uppdragsgivare som har beviljats ingångsavdrag för den fysiska personen ska kunna få ut uppgift om denne har ett godkännande för ingångsavdrag. I *andra stycket punkt 2* anges att uppgifter också kan lämnas ut om den fysiska personen har gett sitt medgivande till att arbetsgivaren eller uppdragsgivaren får kontrollera godkännandet. Som ett exempel på en sådan situation kan nämnas att en arbetsgivare önskar anställa en person som uppger sig ha ett godkännande för ingångsavdrag.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.12.2.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 juli 2020.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.14.

6.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

2 §

I paragrafen regleras bl.a. vad som enligt lagen är sådan ersättning som ska räknas med vid beräkningen av det särskilda avdraget. I första stycket ändras hänvisningen till socialavgiftslagen så att den även omfattar den nya bestämmelsen i 2 kap. 28 a § den lagen. Detta innebär att endast den

del av ersättningen som för en månad överstiger 23 500 kronor räknas som avgiftspliktig ersättning när avdragets storlek beräknas på ersättning till personer som är godkända för ingångsavdrag och som avdrag har begärts för.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 0.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 juli 2020 och tillämpas på ersättning som utges efter den 30 juni 2020.

6.6 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

27 kap.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag för sekretess i beslut om skatt utom för vissa i paragrafen angivna typer av beslut.

Uppräkningen av vilka typer av beslut som ska omfattas av sekretess kompletteras med en ny *femte punkt*. I den femte punkten anges att beslut om godkännande för ingångsavdrag eller ett beslut om ett sådant godkännandes upphörande ska omfattas av sekretess. Ändringen är en följd av lagen om godkännande för ingångsavdrag.

Övriga ändringar är redaktionella.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.12.2.

7 §

I paragrafen finns sekretessbrytande bestämmelser.

Paragrafen kompletteras med en ny *femte punkt* enligt vilken sekretessen i 1, 3 och 4 §§ inte ska hindra att uppgift lämnas ut till en enskild enligt vad som föreskrivs i förordningen (2020:000) om godkännande för ingångsavdrag. Ändringen möjliggör att uppgifter kan lämnas ut till en arbetsgivare enligt vad som föreskrivs i 4 § i förordningen om godkännande för ingångsavdrag.

Övriga ändringar är redaktionella.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.12.2.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 juli 2020.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.14.

6.7 Förslaget till lag om ändring av skatteförfarandelagen (2011:1244)

26 kap.

19 a §

I paragrafen anges att en arbetsgivardeklaration ska innehålla vissa uppgifter för varje betalningsmottagare. I vilka fall uppgifter om en viss betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration måste dock läsas mot bakgrund av övriga bestämmelser om arbetsgivardeklarationen.

Uppräkningen i *första stycket* kompletteras med en ny *sjunde punkt* som anger att uppgift om att enbart ålderspensionsavgift ska betalas enligt 2 kap. 28 a § socialavgiftslagen ska lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Övriga ändringar är redaktionella.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första* punkten framgår att lagen träder i kraft den 1 juli 2020. I *andra* punkten anges att bestämmelserna i 26 kap. 19 a § i den nya lydelsen tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2020.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.14.